

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3 Z ODDZIAŁAMI
INTEGRACYJNYMI IM. JANA KOCHANOWSKIEGO W
JAWORZNIE
Jaworzno

Kuratorium Oświaty w Katowicach

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie, czy szkoła/placówka spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6.08.2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek.

Spełnianie przez szkołę/placówkę wymagań badane jest w odniesieniu do poziomów:

- podstawowego - świadczącego m.in. o prawidłowym przebiegu i efektach procesów kształcenia, wychowania i opieki oraz umożliwianiu uczniom rozwoju na miarę ich indywidualnych możliwości,
- wysokiego - świadczącego o wysokiej skuteczności tych działań

Szkoła lub placówka spełnia badane wymagania, jeżeli realizuje każde z tych wymagań co najmniej na poziomie podstawowym

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 11-01-2017 - 20-02-2017 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Iwona Malewska-Drożdż, Agata Andruszkiewicz. Badaniem objęto 67 uczniów (ankieta i wywiad grupowy), 60 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 37 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami samorządu lokalnego i partnerów szkoły, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje lekcji i placówki. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły w badanych wymaganiach.

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

WZN - Wywiad z nauczycielami

AD - Ankieta dla dyrektora

AN - Ankieta dla nauczycieli

AR - Ankieta dla rodziców

ADUMD - Ankieta dla uczniów "Mój dzień"

ADUMS - Ankieta dla uczniów "Moja szkoła"

APW - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora

OL - Obserwacja lekcji

OS - Obserwacja szkoły

WD - Wywiad z dyrektorem

WZP - Wywiad z partnerami

WZPN - Wywiad z pracownikami niepedagogicznymi

WZPOP - Wywiad z przedstawicielem organu prowadzącego

WZR - Wywiad z rodzicami

WZU - Wywiad z uczniami

Obraz placówki

Szkoła Podstawowa nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Kochanowskiego w Jaworznie mieści się przy ul. Kasprzaka 6. Obecnie w 13 oddziałach uczy się 240 uczniów. Atutem obiektu jest jego usytuowanie w spokojnym miejscu z dala od hałasu i ruchu drogowego. W szkole funkcjonuje gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, świetlica. Wszystkie pomieszczenia dydaktyczne posiadają dostęp do Internetu, rzutniki multimedialne i laptopy. W trosce o bezpieczeństwo uczniów zorganizowano dyżury nauczycielskie we wszystkich miejscach pobytu uczniów, a uwzględniając specyficzne potrzeby niepełnosprawnych wprowadzono dodatkowe dyżury wzmacniające poczucie bezpieczeństwa tych uczniów. Relacje między członkami społeczności szkolnej oparte są na partnerstwie i współpracy. Z inicjatywy rodziców prowadzone są akcje charytatywne oraz imprezy integrujące środowisko, np. święto pieczonego ziemniaka, piknik rodzinny, kiermasze okolicznościowe. Dzieci uczestniczą w wielu przedsięwzięciach: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Szlachetna Paczka, Góra Grosza. Wspólną decyzją rodziców, nauczycieli i uczniów uregulowano zasady korzystania przez uczniów z urządzeń telekomunikacyjnych. Zrezygnowano z punktowego systemu oceniania zachowania uczniów na rzecz uwzględniającego indywidualizację. Inicjatywą rodziców jest współpraca ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych w Jaworznie. Szkoła uzyskała certyfikat "Szkoła Przyjazna Rodzinie". Działalność wychowawczą i profilaktyczną wspierają instytucje ze środowiska lokalnego, w tym klub Relax, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jaworznie, Sąd, Sanepid, MOPS, Policja, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, GKRPA, czy Poradnia Uzależnień, których przedstawiciele prowadzą z uczniami warsztaty dotyczące wzmacniania pozytywnych postaw, asertywności, nieulegania presji rówieśniczej. Szkoła realizuje akcje, projekty, kampanie propagujące przyjaźń, dobro, empatię, szacunek dla innych (szczególnie niepełnosprawnych i osób starszych), promujące zdrowy styl życia, typu: "Szlanka mleka", "Owoce w szkole", "Trzymaj formę", "Zachowaj trzeźwy umysł", "Klub bezpiecznego Puchatka", "Nie pal przy mnie proszę", "Wolni w świecie uzależnień - używkom mówimy Nie!", "Moc wyciskaj z owoców - stop dopalaczom, stop napojom energetycznym w szkole", "Światowy dzień zdrowia", "Światowy dzień bez tytoniu", "Razem przeciw używkom", "Chronimy dzieci", "Stop pożarom traw", "Wróg w grupie. Agresja i przemoc wśród rówieśników". Samorząd Uczniowski ma wpływ na na organizację życia szkolnego: wycieczki, dyskoteki, dzień postaci bajkowych. Szkoła kieruje do uczniów i rodziców ofertę zajęć pozalekcyjnych zgodnych z wynikiem przeprowadzonej w szkole diagnozy oczekiwań. W szkole zorganizowano oddziały integracyjne, stąd wielu uczniów posiada orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Dzieci te zostały objęte zajęciami specjalistycznymi, uczestniczą w zajęciach rewalidacyjnych, dodatkowo zorganizowano logopedię, socjoterapię, stymulację audiopsycholingwistyczną metodą Alfreda Tomatisa, EEG biofeedback, rehabilitację oraz terapię z integracji sensorycznej. Szkoła objęła również uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej, a także na skutek własnego rozpoznania prowadzonego przez nauczycieli. Kilkoro uczniów objęto nauczaniem indywidualnym. W szkole w ramach wsparcia zorganizowano zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, a także koła zainteresowań, takie jak: matematyczne, sportowe, komputerowe, plastyczne, taneczne, teatralno-recytatorskie, religijne, języka angielskiego, historyczne. Ponadto zorganizowano pomoc w nauce, zajęcia przygotowujące do konkursów przedmiotowych i zawodów sportowych. Szkoła realizuje rządowy program pomocy uczniom "Wyprawka szkolna", uczestniczy w kampanii profilaktyczno-edukacyjnej "Szkoła Zdrowego Widzenia", a także "Książki naszych marzeń". W 2016 r. przystąpiła do realizacji projektu "Czytam. Piszę. Liczę!", a także "Energia Wiedzy- kompleksowy program rozwojowy dla szkół podstawowych w Jaworznie. Szkoła od lat jest organizatorem konkursów międzyszkolnych:

komputerowego - "Malowanie na ekranie", i plastycznego - "Britain s Culture Corner" oraz mistrzostwa w boccie. Uczniowie odnoszą sukcesy w wielu dziedzinach na miarę swoich możliwości.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. JANA KOCHANOWSKIEGO W JAWORZNI
Patron	Jan Kochanowski
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Jaworzno
Ulica	Kasprzaka
Numer	6
Kod pocztowy	43-600
Urząd pocztowy	Jaworzno
Telefon	0327629270
Fax	0327629216
Www	www.sp3.jaworzno.edu.pl
Regon	00072918400000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	240
Oddziały	13
Nauczyciele pełnozatrudnieni	34.00
Nauczyciele niepełnozatrudnieni (stos.pracy)	4.00
Nauczyciele niepełnozatrudnieni (w etatach)	1.30
Średnia liczba uczących się w oddziale	18.46
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	7.06
Województwo	ŚLĄSKIE
Powiat	Jaworzno
Gmina	Jaworzno
Typ gminy	gmina miejska

Obszary badawcze umożliwiające opisanie działań szkoły w zakresie wymagań

Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.	✓
Poziom podstawowy:	
Szkoła lub placówka realizuje działania wychowawcze i profilaktyczne, które są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska. (V/1)	✓
Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. (V/2)	✓
Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców. (V/3)	✓
W szkole lub placówce realizowane są działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki. (V/4)	✓
Poziom wysoki:	
W szkole lub placówce, wspólnie z uczniami i rodzicami, analizuje się podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne, w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Ocenia się ich skuteczność oraz, w razie potrzeby, modyfikuje. (V/5)	
Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.	✓
Poziom podstawowy:	
W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia. (VI/1)	✓
Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia. (VI/2)	✓
Poziom wysoki:	
W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji w odniesieniu do każdego ucznia. (VI/3)	
Szkoła lub placówka pomaga przezwyciężyć trudności ucznia wynikające z jego sytuacji społecznej. (VI/4)	
W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom. (VI/5)	

Wnioski

1. W szkole rozpoznawane są potrzeby uczniów w zakresie rozwoju, możliwości, potrzeb i sytuacji społecznej rodzin, dzięki czemu uczniowie wymagający wsparcia zostali objęci odpowiednią formą pomocy.
2. Zajęcia pozalekcyjne wspomagające rozwój uczniów, rozwijające zainteresowania i niwelujące trudności edukacyjne są dostosowane do potrzeb uczniów, gdyż zostały ocenione przez nich jako interesujące i przydatne.
3. Indywidualizacja procesu edukacyjnego wpływa na przyjazną atmosferę na lekcjach, co sprzyja kształtowaniu aktywności i zaangażowaniu uczniów oraz ułatwia przyswajanie realizowanych treści.
4. Nauczyciele rozmawiają z uczniami o zainteresowaniach i trudnościach w nauce, ale dużej grupie uczniów brakuje rozmów na temat preferowanych przez nich sposobów uczenia się.
5. Szkoła podejmuje wiele działań profilaktycznych i wychowawczych adekwatnych do potrzeb uczniów i środowiska lokalnego.
6. Zasady obowiązujące w szkole są ustalane z uwzględnieniem opinii całej społeczności szkolnej.
7. Szkoła Podstawowa nr 3 w Jaworznie w zgodnej opinii uczniów, nauczycieli, rodziców, pracowników niepedagogicznych oraz partnerów szkoły jest miejscem przyjaznym, bezpiecznym i otwartym na współpracę. Podejmowane działania profilaktyczno-wychowawcze służą eliminacji potencjalnych zagrożeń.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Szkoła realizuje działania wychowawcze i profilaktyczne, które są adekwatne do potrzeb uczniów i środowiska, w którym funkcjonują. Podejmowane działania służą eliminacji zagrożeń oraz wzmocnieniu pożądanych zachowań wśród uczniów. Zasady obowiązujące w szkole zawarte w statucie szkoły są znane uczniom i ich rodzicom. Cała społeczność szkolna partycypuje w dokonywaniu modyfikacji i zmian podejmowanych działań. Wspólnie uzgodnione reguły postępowania są przestrzegane przez pracowników szkoły, uczniów oraz ich rodziców. W szkole realizowane są działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność. Są one adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb.

Obszar badania: Szkoła lub placówka realizuje działania wychowawcze i profilaktyczne, które są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska. (V/1)

Szkoła realizuje działania wychowawcze i profilaktyczne, które są adekwatne do potrzeb uczniów i środowiska, w którym funkcjonują.

W szkole diagnozuje się potrzeby uczniów poprzez:

- obserwacje zajęć edukacyjnych oraz różnego rodzaju aktywności opiekuńczo-wychowawczych,
- rozmowy z rodzicami i uczniami,
- ankiety pracy nauczycieli przeprowadzane w blokach przedmiotowych (np. Blok ds. integracji),
- analizę dokumentacji szkolnej (np. sprawozdania wychowawców dot. realizacji programu wychowawczego, profilaktycznego oraz realizacji podstawy programowej, wyników w nauce) oraz pozaszkolnej (specjalistyczne diagnozy, orzeczenia lekarskie).

Z informacji uzyskanej od rodziców wynika, iż dzieci mają potrzeby w zakresie:

- bezpieczeństwa,
- traktowania podmiotowego,
- rozwijania zainteresowań,
- sprawiedliwego traktowania,
- doceniania ich wysiłku,

- motywacji,
- akceptacji,
- szacunku,
- komunikacji- kontaktu z nauczycielem.

W opinii rodziców szkoła podejmuje szereg działań odpowiadających na potrzeby dzieci (Tab.4). W oparciu o opracowane w porozumieniu z rodzicami Program Wychowawczy i Profilaktyki, wychowawcy opracowują klasowe plany działań wychowawczych. Dyrektor i nauczyciele poinformowali o prowadzonych działaniach wychowawczych i profilaktycznych (Tab.1, Tab.2). W szkole występuje zjawisko tzw. „wielopokoleniowości”. Około 30 % uczniów mieszkających poza obwodem szkoły uczęszcza do niej kultywując tradycje rodzinne. W zgodnej opinii uczniów, nauczycieli, rodziców Szkoła Podstawowa nr 3 w Jaworznie miejsce to jest wybierane głównie ze względu na brak anonimowości uczniów, rodzinną i przyjazną atmosferę i jej zaciszne położenie. Zdaniem nauczycieli środowisko lokalne jest różnorodne. Partnerzy szkoły i rodzice poinformowali podczas wywiadu, jakie działania szkoły wynikają z problemów i zagrożeń występujących w środowisku lokalnym (Tab.3). Obserwacje zajęć potwierdziły, że na lekcjach panuje przyjazna atmosfera. Nauczyciele zwracają się do uczniów po imieniu, cierpliwie tłumaczą trudniejsze zagadnienia, zachęcają uczniów do wyrażania własnych opinii, motywują uczniów do pracy oraz stosują słowne pochwały.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie potrzeby w zakresie wychowania i profilaktyki mają uczniowie? Jakie działania realizujące te potrzeby prowadzi szkoła? (A) [WD] (11258)

Tab.1

Numer	Analiza	Cytaty
1	<p>Potrzeby w zakresie wychowania i profilaktyki uczniów dotyczą: bezpieczeństwa w szkole, przyjaznej atmosfery, wsparcia dorosłych w trudnych sytuacjach, przynależności do grupy i akceptacji rówieśników, poczucia wpływu na losy klasy i szkoły, braku anonimowości, rozwijania zainteresowań, propagowania zdrowego stylu życia, aktywnego i pożytecznego spędzania wolnego czasu, kształtowania postaw asertywnych, prospołecznych, prozdrowotnych i proekologicznych szukanie dobrych wzorów zachowania, przeciwstawianie się każdemu przejawowi agresji i przemocy, poczucia własnej wartości, w tym osiągania sukcesów. Działania realizujące ww. potrzeby: tematyka dotycząca potrzeb realizowana jest w ramach zajęć obowiązkowych realizacja zajęć pozalekcyjnych zgodnych z potrzebami i zainteresowaniami uczniów: zajęcia specjalistyczne: (logopedię, socjoterapię, stymulację audiopsycholingwistyczną metodą Alfreda Tomatisa, EEG biofeedback, rehabilitację oraz terapię z integracji sensorycznej), ponadto ZKK, ZDW, pomoc w nauce, zajęcia przygotowujące do konkursów koła zainteresowań (np.: sportowe, komputerowe, teatralno-recytatorskie, matematyczne, taneczne, historyczne, biblioteczne, języka angielskiego,) warsztaty, spotkania profilaktyczne prowadzone przez przedstawicielki PPP, OIK, Poradni Uzależnień w Jaworznie realizacja programów, akcji, projektów, kampanii typu: "Szklanka mleka", "Owoce w szkole", "Trzymaj formę", "Nie pal przy mnie, proszę", "Zachowaj trzeźwy umysł", Klub bezpiecznego Puchatka, Szkoła przyjazna rodzinie, Świetlica profilaktyczna, Stop cyberprzemocy, Bądź bezpieczny, Bieg po zdrowie spotkania z seniorami oraz chorymi (Hospicjum, Dom Pomocy Społecznej w Jaworznie) współpraca z TOZ (wycieczki do schroniska, zbieranie suchej karmy dla zwierząt) organizacja konkursów, turniejów ("Malowanie na ekranie", boccia) udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych promowanie wydarzeń i sukcesów uczniów (strona internetowa, tablice informacyjne, kronika szkolna, uroczystości, apele)</p>	<p>Działania realizujące ww. potrzeby: tematyka dotycząca potrzeb realizowana jest w ramach zajęć obowiązkowych realizacja zajęć pozalekcyjnych zgodnych z potrzebami i zainteresowaniami uczniów: zajęcia specjalistyczne: (logopedię, socjoterapię, stymulację audiopsycholingwistyczną metodą Alfreda Tomatisa, EEG biofeedback, rehabilitację oraz terapię z integracji sensorycznej), ponadto ZKK, ZDW, pomoc w nauce, zajęcia przygotowujące do konkursów koła zainteresowań (np.: sportowe, komputerowe, teatralno-recytatorskie, matematyczne, taneczne, historyczne, biblioteczne, języka angielskiego,) warsztaty, spotkania profilaktyczne prowadzone przez przedstawicielki PPP, OIK, Poradni Uzależnień w Jaworznie realizacja programów, akcji, projektów, kampanii typu: "Szklanka mleka", "Owoce w szkole", "Trzymaj formę", "Nie pal przy mnie, proszę", "Zachowaj trzeźwy umysł", Klub bezpiecznego Puchatka, Szkoła przyjazna rodzinie, Świetlica profilaktyczna, Stop cyberprzemocy, Bądź bezpieczny, Bieg po zdrowie spotkania z seniorami oraz chorymi (Hospicjum, Dom Pomocy Społecznej w Jaworznie) współpraca z TOZ (wycieczki do schroniska, zbieranie suchej karmy dla zwierząt) organizacja konkursów, turniejów ("Malowanie na ekranie", boccia) udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych promowanie wydarzeń i sukcesów uczniów (strona internetowa, tablice informacyjne, kronika szkolna, uroczystości, apele) poradnictwo dla rodziców na zebraniach, dniach otwartych dotyczące aktualnych potrzeb, problemów, zagrożeń zajęcia otwarte i warsztaty dla nauczycieli doskonalące ich umiejętności realizacja projektów unijnych: "Czytam! Piszę! Liczę! (indywidualizacja procesu nauczania uczniów klas I-III), w tym roku szkolnym rozpoczęcie kolejnego projektu pn. "Energia wiedzy – kompleksowy program rozwojowy dla szkół podstawowych w Jaworznie". Mając na uwadze potrzeby uczniów szkoła realizowała rządowy program "Książki naszych marzeń".</p>

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie działania w zakresie wychowania i profilaktyki realizujecie Państwo w związku z potrzebami uczniów i problemami występującymi w środowisku lokalnym? (A) [WZN] (11259)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	<p>Najważniejsze potrzeby uczniów to przede wszystkim: poczucie bezpieczeństwa, opieki, propagowanie zdrowego stylu życia, właściwe zagospodarowanie czasu wolnego, dobra zabawa w gronie rówieśników, przyjazna atmosfera w szkole (bez agresji i przemocy, anonimowości), akceptacja przez rówieśników, asertywność, potrzeba samorozwoju, samorealizacji, przynależności. Nasze najbliższe otoczenie szkoły - środowisko lokalne jest bardzo zróżnicowane pod wieloma względami, zarówno materialnym, jak i społecznym. Największe i najczęstsze problemy występujące w środowisku lokalnym to : brak czasu dla dzieci , rodziny o niskim statusie materialnym, dotknięte bezrobociem, patologią, nałogami, rodziny niepełne-rozbite, dysfunkcyjne, niewydolne wychowawczo. Specyficzna grupę stanowią rodzice dzieci niepełnosprawnych</p>	<p>W związku z powyższym podejmujemy w naszej szkole szereg działań wychowawczych i profilaktycznych, które zawarte są w naszych programach. Oto najważniejsze z nich: - zmiana godzin pracy świetlicy (7.00 -16.30) - szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych, koła zainteresowań, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, rehabilitacja, rewalidacja, Tomatis, socjoterapia, zdw, biofeedback, SI, pomoc psychologiczno-pedagogiczna, indywidualizacja pracy z uczniem – szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych zgodnych z potrzebami i zainteresowaniami uczniów (zajęcia specjalistyczne: ZKK, zajęcia logopedyczne, socjoterapeutyczne, ponadto ZDW, koła zainteresowań, wolontariat), współpraca szkoły z instytucjami typu: PPP, OIK, Poradnia uzależnień, których przedstawiciele prowadzą z uczniami warsztaty dotyczące wzmacniania pozytywnych zachowań, uczenia asertywności, nieulegania presji rówieśniczej –integrowanie społeczności szkolnej i lokalnej – organizacja pikników lokalnych: Dzień pieczonego ziemniaka", Dzień patrona szkoły, Dzień Rodziny, kiermaszów świątecznych, licznych konkursów typu talent show: Mini Playback Show", "Mam talent", Dzień Postaci z Bajek, Światowy Dzień Pluszowego Misia, pokazy mody, innych pokazów artystycznych np. gimnastyki artystycznej i akrobatki, spektakli teatralnych z udziałem dzieci oraz nauczycieli, Jasełek Bożonarodzeniowych, Dni Unii Europejskiej, Dni Języków Obcych, imprezy okolicznościowe: andrzejki, mikołajki, bal karnawałowy, dni babci i dziadka, dni dziecka oraz rodziny, szkolne dni sportu, współorganizowanie imprez okolicznościowych wraz z Klubem relaks i zespołem muzycznych Em-Band – akademie z okazji Święta Odzyskania Niepodległości – 11 listopada, Święta Konstytucji 3 maja, koncerty muzyczne, przeglądy piosenek, kolęd, pastorałek, - pomoc materialna (wyprawka szkolna), - pozyskiwanie sponsorów na posiłki dla dzieci, - dofinansowanie wycieczek, - zbiórka przyborów szkolnych dla uczniów, - wolontariat szlachetna paczka, zbiórki żywności i odzieży.</p>

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie działania szkoły wynikają z problemów i zagrożeń występujących w środowisku lokalnym?

(B) [WZP] (11262)

Tab.3

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	Zagrożenia w środowisku: Problemy socjalne (bezrobocie i ubóstwo), problemy zdrowotne związane z niepełnosprawnością, niepełne rodziny - wyjazd za granicę członków rodzin w celach zarobkowych, rodziny zastępcze, zagrożenia związane z bezpieczeństwem w drodze do szkoły.	Działania - wynikające z problemów zdrowotnych - zajęcia rewalidacyjne, wsparcie dla rodziców dzieci niepełnosprawnych, zajęcia dodatkowe dla dzieci z oddziałów integracyjnych, pomoc psychologiczno-pedagogiczna, zajęcia specjalistyczne, nauczanie indywidualne, omawianie problemów dzieci wspólnie pracowników ppp i pedagoga szkolnego oraz rodziców, konsultacje dla rodziców w szkole i w PPP, udział pracowników PPP w "Dniach otwartych", szkolenia dla nauczycieli dotyczące pomocy PPP, wsparcie szkoleniowe dla nauczycieli dotyczące pracy z dziećmi z niepełnosprawnością. W szkole działa świetlica zapewniająca opiekę dzieciom, szkoła przystąpiła do konkursu dla świetlic w zakresie właściwych postaw i kształtowania odpowiednich zachowań dzieci - Proszę, przepraszam, dziękuję, Świetlicowe czytanie, zajęcia warsztatowe przeciwdziałające zagrożeniom cywilizacyjnym, kształtujące relacje rówieśnicze, kształtujące postawy asertywności wobec dopalaczy, teatr profilaktyczny, warsztaty z zakresu przeciwdziałania przemocy rówieśniczej (OIK - gra profilaktyczna "Razem przeciw używkom", Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jaworznie). Mimo, że w szkole nie występuje wiele zagrożeń są prowadzone działania profilaktyczne - współpraca z pedagogiem przez SANEPID w zakresie realizacji programu Bieg po zdrowie (edukacja antytytoniowa), Zdrowe żywienie itp. Szkoła czystych rąk, Światowy dzień walki z AIDS. OIK - szkoła organizuje festyn rodzinny integrujący środowisko, przeciwdziałający dyskryminacji rówieśniczej, kształtujący relacje między rodzicami na zasadzie partnerstwa, Widać współpracę grona pedagogicznego z rodzicami w zakresie ułatwiania kontaktów rodzicom z instytucjami udzielającymi pomocy - warsztaty i szkolenia na różne tematy.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie potrzeby w zakresie wychowania i profilaktyki mają Państwa dzieci? Jakie działania w związku z tymi potrzebami realizuje szkoła? (A) [WZR] (11261)

Tab.4

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	Potrzeby w zakresie wychowania i profilaktyki - bezpieczeństwa, traktowania podmiotowego, rozwijania zainteresowań, sprawiedliwego traktowania, docenienia, motywacji, akceptacji, szacunku, rozmowy, kontaktu z nauczycielem	Działania: - planowany monitoring zewnętrzny - wzmożone dyżury nauczycielskie - procedura odbioru dzieci i przyprowadzania, - zajęcia dodatkowe - kola zainteresowań, zawody sportowe, olimpiady - przedmiotowe: matematyczne, polonistyczne, np. Kangur matematyczny, konkursy językowe - indywidualizacja pracy z dzieckiem - realizacja IPET, pomoc psychologiczno-pedagogiczna, zajęcia specjalistyczne, zajęcia z dziećmi uzdolnionymi - upowszechnianie sukcesów na forum klasy, szkoły, stronie internetowej szkoły - główna wygrana w konkursie na pisanek wielkanocną - telewizor i kino domowe - udział w Jaworznickim Budżecie Obywatelskim - budowa boiska, placu zabaw dla dzieci młodszych .

Obszar badania: Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. (V/2)

Relacje panujące w szkole oparte są na szacunku i zaufaniu. Uczniowie czują się bezpiecznie zarówno pod względem fizycznym jak i psychicznym. Tego samego zdania są rodzice.

Szkoła na bieżąco podejmuje działania zwiększające bezpieczeństwo uczniów m.in.poprzez:

- uwzględnienie potrzeb dzieci i ich rodziców w zakresie opieki świetlicowej (zapewniono funkcjonowanie świetlicy szkolnej w godzinach proponowanych przez rodziców tj. od 7.00 do 16.30);
- wykorzystanie opieki oznakowanego pracownika (uczniowie mogą bezpiecznie przechodzić przez ruchliwą ulicę Szczakowską);
- zaplanowanie do 2017 roku instalacji monitoringu zewnętrznego i wewnętrznego;
- cykliczną organizację apeli wychowawczych.

Relacje panujące w szkole, w ocenie rodziców są bardzo dobre, wręcz "idealne". Atmosfera jest domowa, rodzinna, a wzajemne kontakty całej społeczności szkolnej oparte są na szacunku, zaufaniu, wzajemnej pomocy. Sprzyjają temu spójność i zintegrowanie działań wszystkich podmiotów partycypujących w procesie edukacyjnym: rodziców, dzieci, nauczycieli, dyrektora oraz pracowników niepedagogicznych.

Obserwacja szkoły potwierdza, że na lekcjach panuje miła atmosfera, uczniowie są traktowani życzliwie,

podmiotowo. Podczas zajęć, przerw między lekcjami nauczyciele pilnują dyscypliny, respektowania norm społecznych i zasad, przypominając o nich w razie potrzeby. Uczniowie stosują przyjęte w szkole normy i zasady postępowania. Na korytarzu znajduje się gazetka dotycząca praw i obowiązków ucznia. Z informacji uzyskanych od rodziców w ankietach wynika, że dzieci czują się w szkole bezpiecznie. Tak uważa 95% respondentów (wykres 1j).

Na pytanie: "czy ukradziono Ci jakiś przedmiot lub pieniądze?" 22 z 26 osób odpowiedziało, że ani razu. Cztery osoby potwierdziły, że zdarzyło się to raz (wykres 2j).

Na pytanie: "czy inni uczniowie zachowywali się wobec Ciebie w sposób, który odbierałaś/eś jako nieprzyjemny?" 16 z 26 uczniów odpowiedziało, że ani razu. 6 z 26 uczniów co najmniej raz odebrało, że ktoś zachowywał się w sposób powodujący u nich dyskomfort (wykres 3j).

Na pytanie: "czy inni uczniowie celowo wykluczali Cię z grupy/ nie zadawali się z Tobą?" - "ani razu" odpowiedziało 21 spośród 26 badanych (wykres 4j).

Na pytanie: "czy inni uczniowie obrażali Cię za pomocą Internetu lub telefonów komórkowych?" 17 z 26 badanych zaprzeczyło. Jednak co najmniej raz potwierdziło 5 uczniów (wykres 5j).

Na pytanie: "czy inni uczniowie zmuszali Cię do kupowania czegoś za Twoje pieniądze lub oddawania im Twoich rzeczy?"- nikt nie potwierdził takiego zdarzenia (wykres 6j).

Na pytanie: "czy inni uczniowie obrażali Cię, używali wobec Ciebie nieprzyjemnych przezwisk?"- 18 z 26 pytanych zaprzeczyło (wykres 7j).

Na pytanie: "czy ktoś Cię umyślnie uderzył?"- "ani razu" i "raz" odpowiedziało 22 z 26 respondentów (wykres 8j).

Na pytanie: "czy umyślnie zniszczono rzecz należącą do Ciebie?"- pięć osób udzieliło odpowiedzi twierdzącej, że co najmniej raz (wykres 9j).

Na pytanie: "czy masz dobre relacje (oparte na szacunku, zaufaniu) z nauczycielami?"- 24 spośród 26 osób odpowiedziało, że z wszystkimi pedagogami oraz z większością. (wykres 10j).

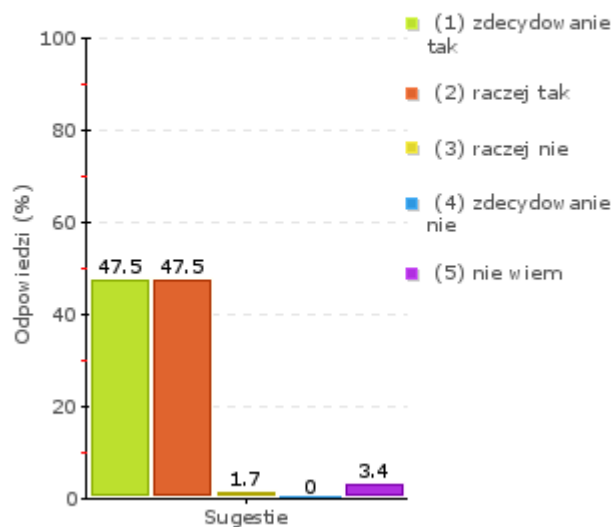
Uczniowie w razie potrzeby najczęściej szukają pomocy u wychowawcy, nauczycieli, pedagoga, koleżanki/kolegi oraz dyrektora i (wykres 1w).

Organ prowadzący, przedstawiciele niepedagogiczni powiedzieli o działaniach, jakie podejmuje szkoła w celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa uczniów, (Tab.1, Tab.3) oraz co o tym świadczy (Tab.2).

Czy Pan/i dziecko czuje się w szkole bezpiecznie? (A) AR

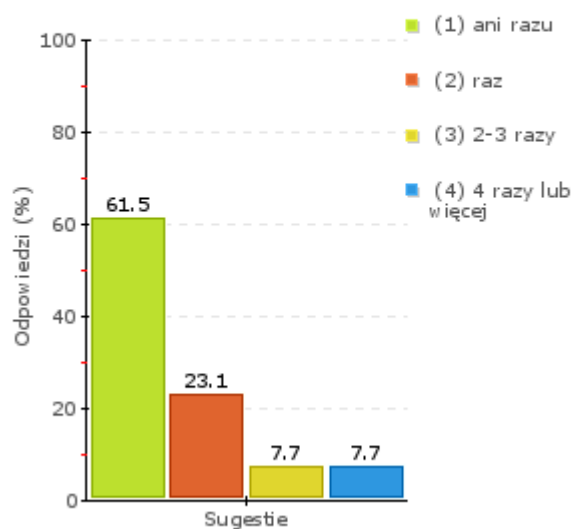
Liczebność: 59

Wykres 1j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że: (A)
Inni uczniowie zachowywali się wobec Ciebie w sposób, który odbierał/ęś jako nieprzyjemny. ADUMS

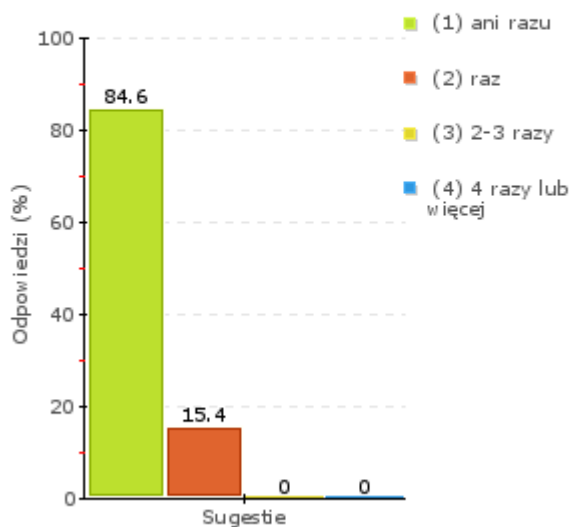
Liczebność: 26

Wykres 3j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że: Ukradziono Ci jakiś przedmiot lub pieniądze? ADUMS

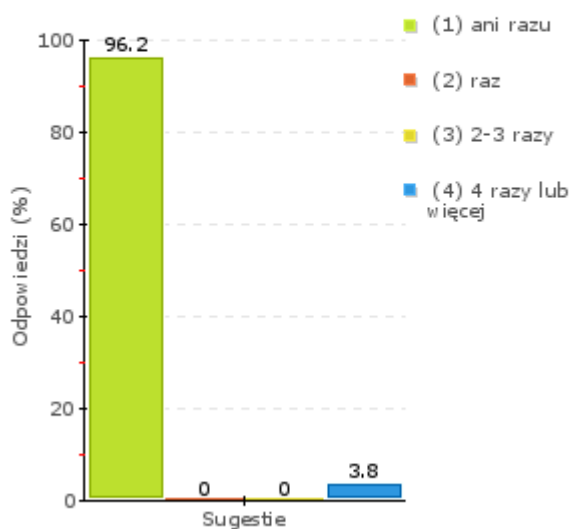
Liczebność: 26

Wykres 2j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że: (A)
Inni uczniowie celowo wykluczali Cię z grupy/ nie zadawali się z Tobą. ADUMS

Liczebność: 26

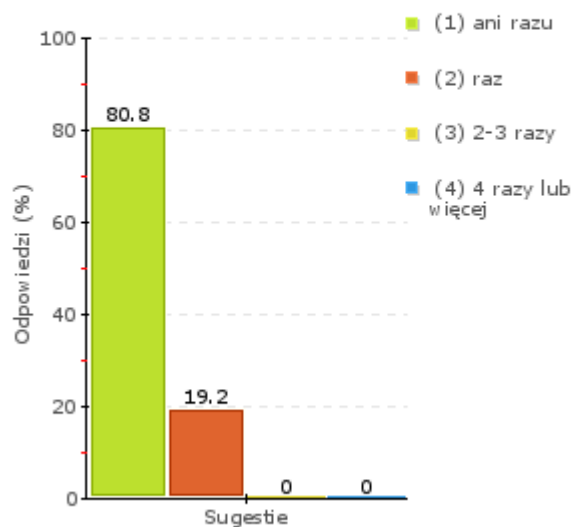

Wykres 4j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że: (A)
Inni uczniowie obrażali Cię za pomocą Internetu lub telefonów komórkowych. ADUMS

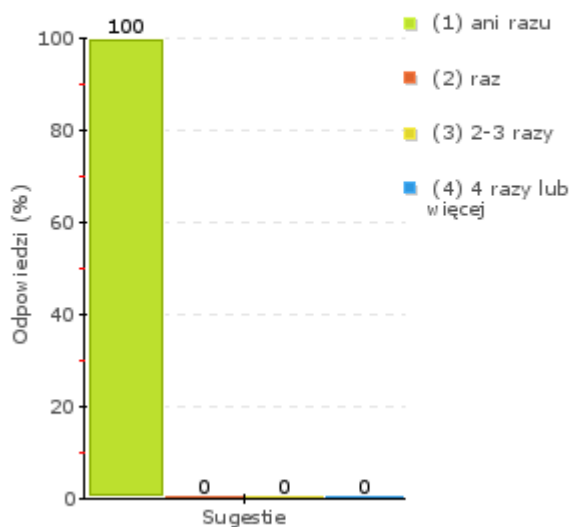
Liczebność: 26

Wykres 5j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że: (A)
Inni uczniowie zmuszali Cię do kupowania czegoś za Twoje pieniądze lub oddawania im Twoich rzeczy. ADUMS

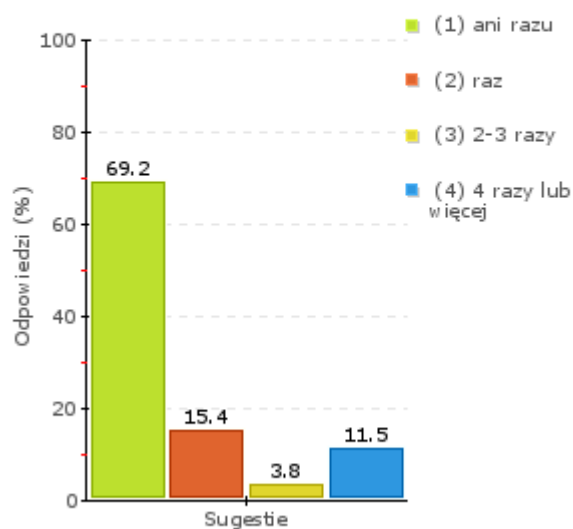
Liczebność: 26

Wykres 6j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że: (A)
Inni uczniowie obrażali Cię, używali wobec Ciebie nieprzyjemnych przezwisk. ADUMS

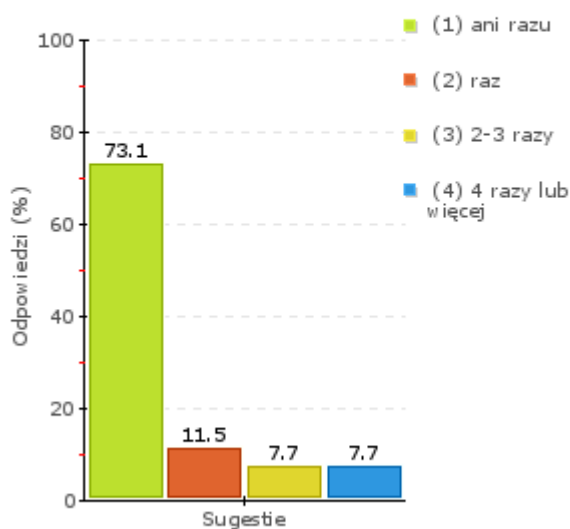
Liczebność: 26

Wykres 7j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że: (A)
Ktoś Cię umyślnie uderzył. ADUMS

Liczebność: 26

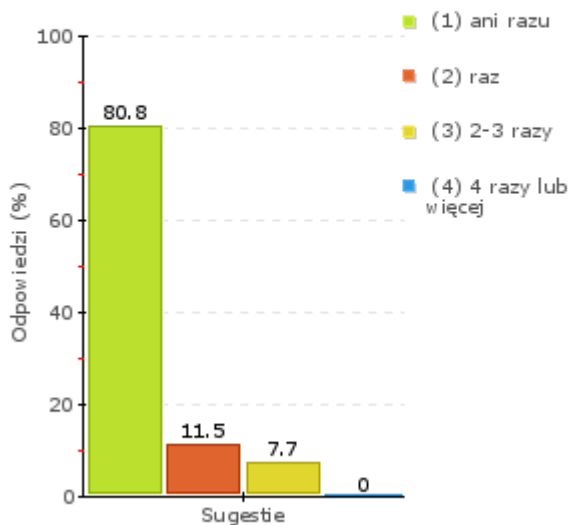

Wykres 8j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że: (A)
Umyślnie zniszczono rzecz należącą do Ciebie. ADUMS

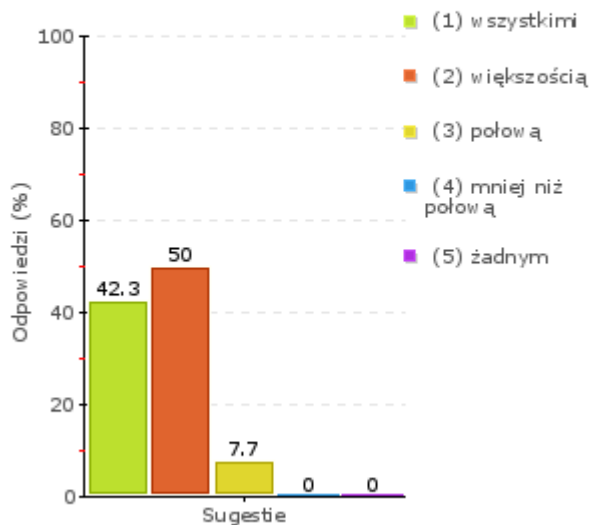
Mam dobre relacje (oparte na szacunku, zaufaniu) z nauczycielami. (B) ADUMS

Liczebność: 26

Wykres 9j

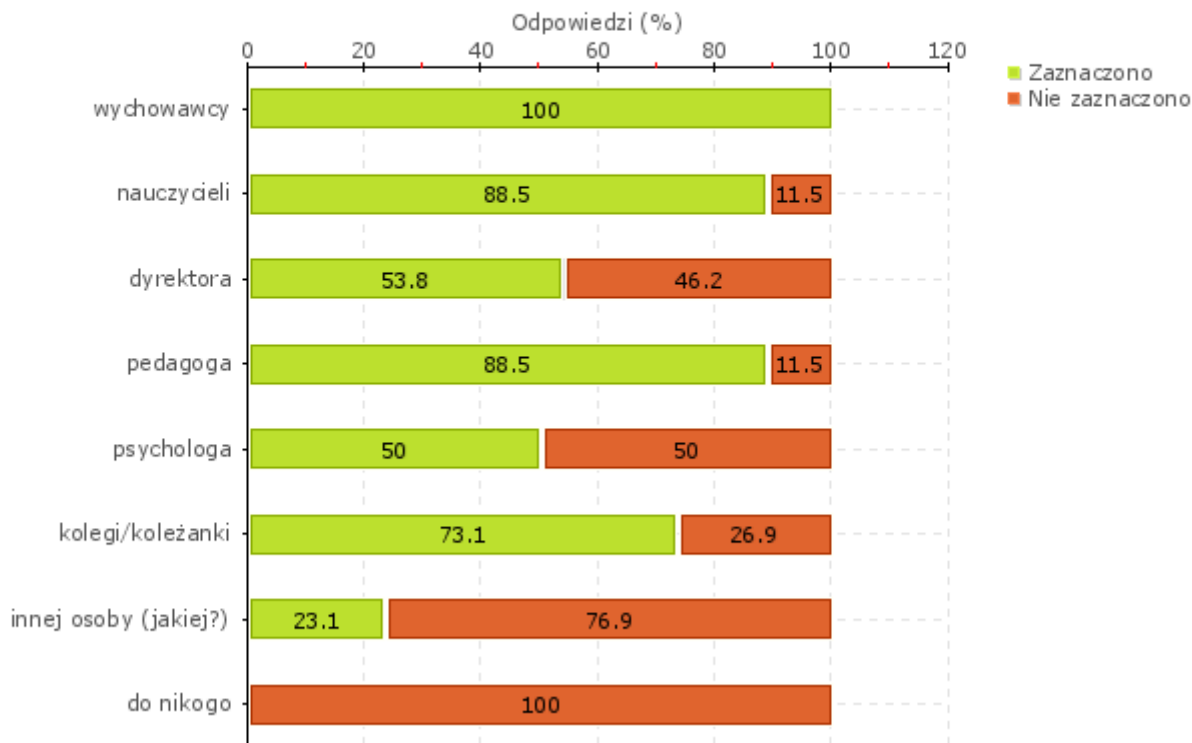
Liczebność: 26

Wykres 10j

W razie potrzeby mogą się w szkole zwrócić o pomoc do: (B) ADUMS

Liczebność: 26

Wykres 1w

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie działania podejmuje szkoła, aby zwiększyć poczucie bezpieczeństwa uczniów? (A)

[WZPOP] (11263)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	Bezpieczeństwo i profilaktyka dzieci stanowi istotę działań wszystkich pracowników szkoły oraz instytucji współpracujących ze szkołą. W związku z tym systematycznie przeprowadzane są zajęcia edukacyjno-profilaktyczne przez pedagoga, wychowawców oraz zajęcia warsztatowe z udziałem partnerów szkoły, m.in. z: KMP w Jaworznie, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Jaworznie, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Jaworznie. Są to między innymi: - spotkania z policjantem na temat bezpieczeństwa w klasach I-VI pod hasłem „Zdobywam wiedzę – jestem bezpieczny na drodze”, pogadanki dotyczące „Cyberprzemocy”, dodatkowo w klasach piątych i szóstych – prelekcja o odpowiedzialności nieletnich wynikającej z Ustawy o Postępowaniu w Sprawach Nieletnich; - spotkania warsztatowe z udziałem pracowników OIK: „Dlaczego nie należy dokuczać i jak powinniśmy się zachowywać?”, „Uczniowie przeciw przemocy rówieśniczej”; gra profilaktyczna „Razem przeciw używkom” dla kl. V-VI. - spotkania warsztatowe z udziałem pracowników poradni psychologiczno- pedagogicznej: „Wyspy szacunku”, „Cyberprzemoc”. Nauczyciele angażują się w przygotowanie uczniów do Miejskiego Konkursu Wiedzy o Zdrowiu „Awantura o Tytuł Mistrza Wiedzy o Zdrowiu”. W ubiegłym roku Szkoła Podstawowa nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi zajęła drugie miejsce w Miejskim Konkursie Profilaktycznym „Wolni w świecie uzależnień – używkom mówimy NIE!” Za swoją działalność szkoła otrzymała certyfikaty: „Klubu Bezpiecznego Puchatka”, „Trzymaj formę”, „Zachowaj Trzeźwy umysł”, w którym co roku zajmuje czołowe miejsca. W ubiegłym roku otrzymała certyfikat: „Szkoła przyjazna rodzinie”.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jaki jest poziom bezpieczeństwa w szkole, co o tym świadczy? (A) [WZPOP] (11251)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi
1	Nad bezpieczeństwem uczniów czuwają pracownicy niepedagogiczni oraz nauczyciele.

Numer	Treść odpowiedzi
2	Przeście do Szkoły dzieci mieszkających z drugiej strony ruchliwej ulicy Szczakowskiej zabezpieczane jest przez specjalnie oznakowanego pracownika tzw. "stopkę".
3	Wejście do Szkoły nadzorowane jest przez woźną, która tym samym zorientowana jest co do wchodzących postronnych osób. Do jej zadań należy również dbanie o nawierzchnię schodów wejściowych do szkoły, a także o właściwy stan holu, schodów i korytarzy szkolnych.
4	Teren szkoły jest ogrodzony. We własnym zakresie w ubiegłym roku uzupełniono zniszczone i zardzewiałe elementy (przęsła, słupy).
5	Szkoła posiada dwa boiska o nawierzchni poliuretanowej oraz ogrodzony plac zabaw dla dzieci w wieku 3-10 lat, pozyskane w ramach Jaworznickiego Budżetu Obywatelskiego.
6	Wszystkie pomieszczenia są wyremontowane i wyposażone w meble i sprzęt szkolny dostosowany do wieku i potrzeb uczniów.
7	W placówce funkcjonuje gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Kontrole służb sanitarnych, przeciwpożarowych oraz wewnętrzne przeglądy budynku dokonywane są zgodnie z przepisami przez dyrektora szkoły oraz pracownika ds. bhp i potwierdzają bezpieczne oraz higieniczne warunki nauki i pracy.
8	Szkoła prowadzi cykliczne badania ankietowe dotyczące poziomu bezpieczeństwa na terenie placówki, z których wynika, iż uczniowie, rodzice i nauczyciele postrzegają szkołę jako bezpieczną.
9	Nie rejestruje się większej od „standardowej” liczby wypadków na terenie budynku szkolnego lub na terenie przyszkolnym. Nie zarejestrowano w ciągu ostatnich lat wypadków ciężkich lub śmiertelnych. Wypadkowość w Szkole nie odbiega od miejskiej „normy”. Wypadki, jeżeli się zdarzają, mają charakter wypadków typowych dla szkół podstawowych. Główną ich przyczyną jest ruchliwość dzieci. Jak wynika z powyższego istnieją przesłanki do stwierdzenia, że szkoła Podstawowa nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi jest szkołą bezpieczną. Nadmienić należy, że niepełnosprawni uczniowie klas integracyjnych zamieszkali na terenie całego miasta, dowożeni są transportem zorganizowanym przez gminę. W czasie transportu uczniowie znajdują się pod opieką przeszkolonego pracownika firmy transportowej.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób w szkole dba się o bezpieczeństwo uczniów? (A) [WZPN] (11249)

Tab.3

Numer	Treść odpowiedzi
1	- zapewnienie bezpiecznego dojścia do szkoły („Stopka” przeprowadzająca dzieci przez ulicę – jest pracownikiem szkoły, nie z Urzędu Pracy),
2	- kontrolowanie osób wchodzących do szkoły przez woźną (pani woźna dba, by nikt niepowołany nie dostał się do szkoły),
3	- nadzór nad dziećmi podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych,
4	- dyżury nauczycieli na przerwach,
5	- dodatkowe dyżury nauczycieli w świetlicy przed lekcjami oraz podczas obiadów,
6	- apele porządkowe o bezpieczeństwie w szkole,
7	- wyposażenie sal lekcyjnych i terapeutycznych w sprzęt z atestami bezpieczeństwa,
8	- zabezpieczenie okien w sanitariatach,
9	- rozdzielanie uczniów młodszych i niepełnosprawnych od pozostałych podczas zajęć świetlicowych,
10	- regulowanie przerw obiadowych w klasach I-III i IV-VI przez nauczycieli,
11	- właściwy przepływ informacji - w tym samym dniu rodzice telefonicznie informują wychowawców i kierownika świetlicy o nieobecności ucznia (chodzi m.in. odpis za obiad), kontakt z rodzicami występuje również w przypadku złego samopoczucia dziecka, choroby czy wypadku,
12	- pełny etat konserwatora (młody, zmotoryzowany, dyspozycyjny, „złota rączka”, myślący w kategoriach bhp),
13	- meble, wyposażenie jest ergonomiczne, dostosowane do wieku dzieci, z atestami. - są aktualne przeglądy bhp.

Obszar badania: Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców. (V/3)

Zasady obowiązujące w szkole zawarte w statucie szkoły są znane uczniom. Wspólnie uzgodnione reguły postępowania są przestrzegane przez pracowników szkoły, uczniów oraz ich rodziców.

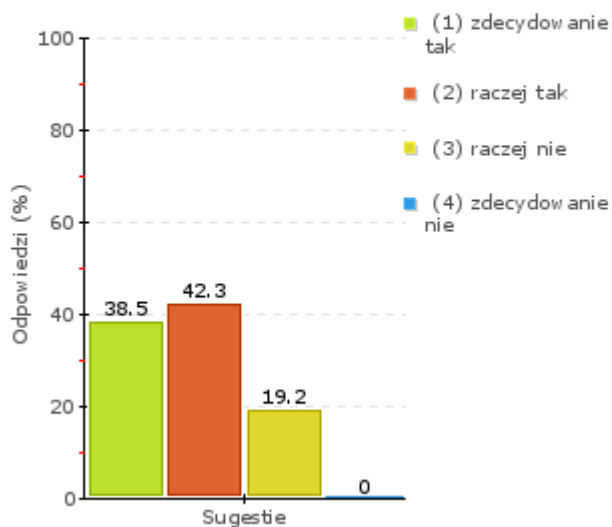
W szkole są ustalane oraz modyfikowane zasady zachowania (Tab.1). Potwierdzili to uczniowie podczas wywiadu. Dodali również, że na początku roku szkolnego nauczyciele informują uczniów o wymaganiach i kryteriach oceniania z poszczególnych przedmiotów. Uczniowie mają wpływ na ustalanie zasad i norm poprzez:

- samorząd uczniowski (zgłaszanie pomysłów nauczycielom bezpośrednio oraz poprzez "skrzynkę życzeń"),
- zgłaszanie pomysłów wychowawcom i nauczycielom, (np.: "niepytany numer", konkursy, dyskoteki, system motywacyjny - w jednej z klas - zbiórka punktów za dobre zachowanie, w młodszych klasach system motywacyjny w postaci naklejek (słoneczka, serduszka) - nagrodą jest np. wyjście do kina, uzyskanie tytułu *Mistrza naklejkowego* - wyróżnienie na forum klasy i inne).

Z inicjatywy rodziców został wydłużony czas pracy świetlicy. W szkole w celu poprawy bezpieczeństwa zaplanowano instalację monitoringu wizyjnego. Dyrektor podał przykłady działań świadczące o tym, że w szkole przestrzegane są przyjęte zasady i normy postępowania (Tab.2). Uczniowie w ankiecie podali, że 21 z 26 ma wpływ na to, jaki zasady zachowania obowiązują w szkole (wykres 1j). Sami uczniowie deklarują, iż większość z nich przestrzega w szkole ustalonych zasad (wykresy 2j, 3j, 6j). Podobnie uczniowie sądzą o swoich nauczycielach i innych pracownikach szkoły. Ich zdaniem, dają im właściwy przykład jak należy przestrzegać ustalonych norm i zasad (wykresy 4j, 5j). W wywiadzie pracownicy niepedagogiczni poinformowali, w jaki sposób mogą wpływać na zasady obowiązujące w szkole (Tab.3).

Mam wpływ na to, jakie zasady zachowania obowiązują w mojej szkole. (A2) ADUMS

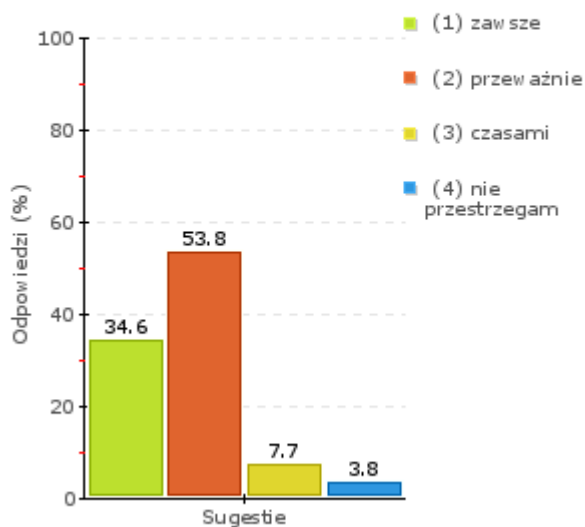
Liczebność: 26

Wykres 1j

Przestrzegam ustalonych w szkole zasad. (B1) ADUMS

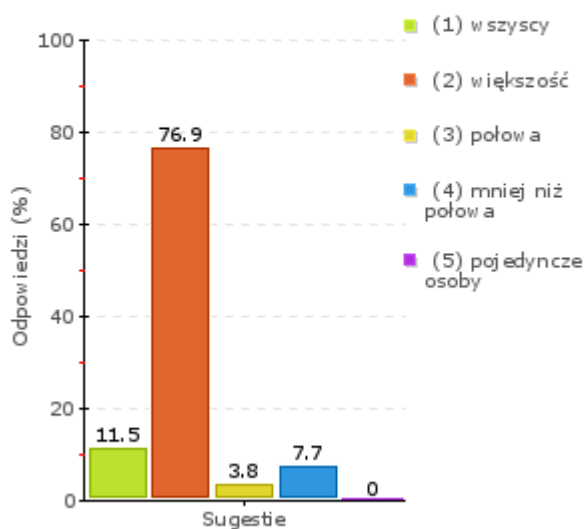
Liczebność: 26

Wykres 2j

Inni uczniowie w mojej szkole przestrzegają ustalonych zasad (B1) ADUMS

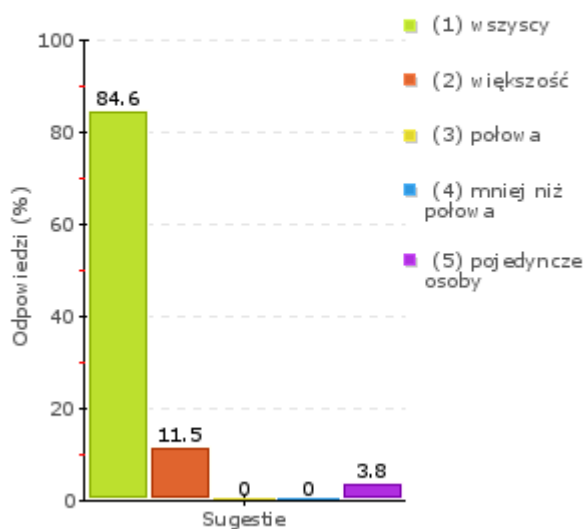
Liczebność: 26

Wykres 3j

Nauczyciele przestrzegają ustalonych w szkole zasad. (B2) ADUMS

Liczebność: 26

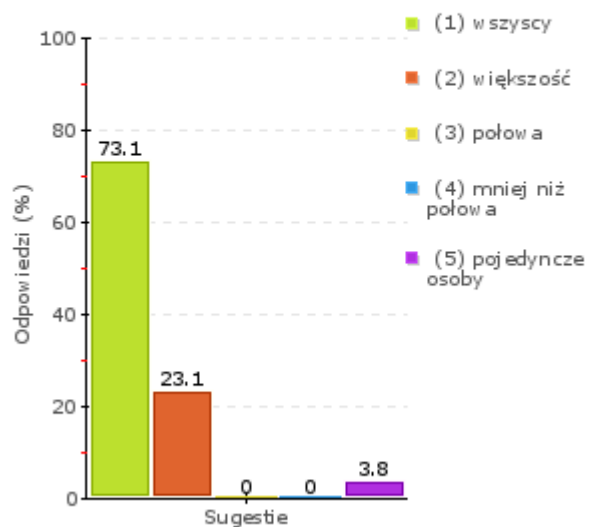

Wykres 4j

Inni pracownicy szkoły przestrzegają ustalonych w szkole zasad. (B2) ADUMS

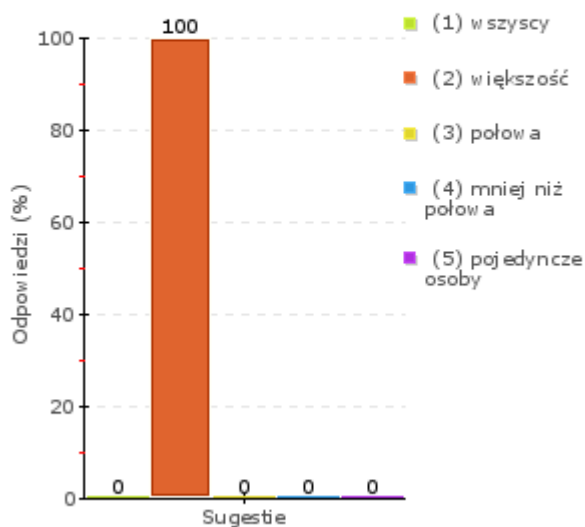
Uczniowie przestrzegają zasad ustalonych w szkole: (B1) AN

Liczebność: 26

Wykres 5j

Liczebność: 37

Wykres 6j

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób ustalane są lub modyfikowane zasady zachowania obowiązujące w Państwa szkole? (A1) (A2) (A3) [WZN] (11269)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	<p>Zasady zachowania są regulowane przede wszystkim przez statut szkoły, który jednoznacznie określa prawa i obowiązki ucznia oraz sposób oceniania zachowania. Nauczyciele w porozumieniu z uczniami tworzą kodeksy zachowania, kontrakty czy też umowy uszczegóławiające zasady zachowania spójne ze statutem. Wątpliwości, uwagi, propozycje zmian są przedstawiane przez wszystkie podmioty: nauczyciele w ramach zebrań RP, spotkań w zespołach oddziałowych, rodzice w ramach zebrań, czy też spotkań dyrektora z Radą Rodziców, uczniowie poprzez „skrzynkę skargi i wniosków”, na zajęciach z wychowawcą, w rozmowach z nauczycielami, wychowawcami, opiekunami SU, rzecznikiem praw ucznia, pedagogiem, dyrektorem. Nowe rozwiązania, modyfikacje są przygotowywane przez komisję statutową, przedstawiane podmiotom szkolnym i zatwierdzane w formie uchwały przez RP (w taki sposób został zmieniony system oceniania zachowania z punktowego, który wzbudzał kontrowersje na system bardziej przyjazny dziecku, tak też wprowadziliśmy na początku obecnego roku szkolnego zmiany w statucie dotyczące m.in. zasad korzystania z telefonów komórkowych. Wszystkie powyższe działania przynoszą oczekiwane skutki, bowiem blisko 75% naszych uczniów otrzymuje wzorowe bądź bardzo dobre oceny z zachowania, rzadko nieodpowiednie, brak nagannych. Nieporozumienia na linii uczeń - nauczyciel wyjaśniamy poprzez rozmowy, bez konieczności interwencji rodziców i dyrektora. W ostatnich latach nie było skarg na kadre. Nauczyciele sumiennie pełnią dyżury w czasie przerw międzylekcyjnych, dowodem sporadyczne urazy. Przestrzeganiu przyjętych zasad i norm post. sprzyjają właściwe reakcje (zgodnie ze statutem, procedurami, ustaleniami szkolnymi) wszystkich pracowników szkoły na każdy przejaw łamania zasad obowiązujących w placówce (rozmowy z rodzicami, statutowe kary, a także nagrody). Uczniowie często wykazują się samodyscypliną i świadomością znaczenia szybkiej interwencji - na bieżąco zgłaszają niepokojące zachowania swoich kolegów oraz koleżanek, czy też zauważone usterki. Ufają dorosłym, wiedzą do kogo zgłaszać się z określonymi problemami.</p>	<p>Wyniki ankiet ewaluacyjnych z 2016 r. w sprawie poczucia bezpieczeństwa wskazują, że zdecydowana większość uczniów (90% w klasach I-III oraz 95% w kl. IV-VI) czuje się bezpiecznie. Inne sposoby ustalania lub modyfikowania zasad zachowania w naszej szkole: – prawa i obowiązki uczniów, kodeksy klasowego postępowania tworzone są zawsze wspólnie uczniami – często tworzymy je w formie map myśli by były czytelne i zrozumiałe dla wszystkich (również dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych – każdy uczeń potwierdza znajomość i chęć przestrzegania tychże zasad podpisem bądź odbiciem ręki, palca. (Kontrakty z klasami, kodeksy postępowania są umiejscowione w widocznym miejscu w salach lekcyjnych) – wszyscy znają wizję i misję szkoły – są one wywieszane w dostępnym miejscu, uczniowie i rodzice są z nimi zapoznawani na początku każdego roku szkolnego oraz w miarę potrzeb w trakcie. – kontrakty klasowe, kodeksy i umowy przedmiotowe są umieszczone w każdej pracowni szkolnej – uczniowie oraz rodzice są z nimi zapoznawani każdorazowo. – kodeks praw ucznia (program profilaktyczny w klasie III) – kodeksy właściwego, akceptowalnego społecznie zachowania podczas wyjazdów, wycieczek, wspólnych wyjazdów, często opracowywane są przy współpracy uczniów np. podczas edukacji polonistycznej. – komisja ds statutu opracowuje i dostosowuje na bieżąco zgodnie z aktualnymi potrzebami i problemami statut – np. sprawy telefonów komórkowych – brak oceniania punktowego – przejście na system bardziej przyjazny uczniowi – podczas godzin wychowawczych uczniowie sami oceniają swoje zachowanie, robią to też nauczyciele uczący – co miesiąc, na tej podstawie wychowawca w porozumieniu z innymi nauczycielami oraz uczniami danej klasy wystawia oceny z zachowania.</p>

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Co świadczy o tym, że w szkole przestrzegane są przyjęte zasady i normy postępowania (np. stosowanie kar i pochwał, zmiany w ocenach zachowania)? (B1) [AD] (11275)

Tab.2

Numer	Analiza
1	<p>Blisko 75% naszych uczniów otrzymuje wzorowe bądź bardzo dobre oceny z zachowania, rzadko nieodpowiednie, brak nagannych. W szkole panuje przyjazna, rodzinna atmosfera, stąd mamy 28% uczniów spoza obwodu - częstym argumentem przy zapisie dziecka jest bardzo dobra opinia o pracy szkoły, brak anonimowości, serdeczna atmosfera i zaciszne położenie placówki. Nieporozumienia na linii uczeń - nauczyciel wyjaśniamy poprzez rozmowy, bez konieczności interwencji rodziców i dyrektora. W ostatnich latach nie było skarg na kadre. Nauczyciele sumiennie pełnią dyżury w czasie przerw międzylekcyjnych, dowodem sporadyczne urazy. Przestrzeganiu przyjętych zasad i norm postępowania sprzyjają właściwe reakcje (zgodnie ze statutem, procedurami, ustaleniami szkolnymi) wszystkich pracowników szkoły na każdy przejaw łamania zasad obowiązujących w placówce (rozmowy z rodzicami, statutowe kary, a także nagrody). Uczniowie często wykazują się samodyscypliną i świadomością znaczenia szybkiej interwencji - na bieżąco zgłaszają niepokojące zachowania swoich kolegów oraz koleżanek, czy też zauważone usterki. Ufają dorosłym, wiedzą do kogo zgłaszać się z określonymi problemami. Wszyscy pracownicy natychmiast reagują na każdy niepokojący sygnał nieprzestrzegania zasad i norm czy też niepożądane zachowania naszych podopiecznych. Wyniki ankiet ewaluacyjnych z 2016 r. w sprawie poczucia bezpieczeństwa wskazują, że zdecydowana większość uczniów (90% w klasach I-III oraz 95% w kl. IV-VI) czuje się bezpiecznie.</p>

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób możecie Państwo wpływać na ustalanie zasad obowiązujących w szkole? (A3)

[WZPN] (11272)

Tab.3

Numer	Treść odpowiedzi
1	<p>Wszelkie spostrzeżenia, wątpliwości, uwagi i propozycje dotyczące zasad obowiązujących w szkole zgłaszamy dyrektorowi, wicedyrektorowi, którzy samodzielnie lub wspólnie z nauczycielami starają się niezwłocznie znaleźć najlepsze rozwiązanie. Nasze opinie są uwzględniane w ewaluacji wewnętrznej, np. w ubiegłym roku przeprowadzono wywiad nt. zachowania uczniów, pytano też o propozycje dot. poprawy zachowania. Drzwi dyrektora są stale otwarte, telefon – numer ogólnodostępny – czynny całą dobę. Dyrektor szuka optymalnych rozwiązań, pieniędzy i czasem działa na zasadzie: Mówisz - masz. Bezpieczeństwo jest najważniejsze! A przykłady? Usprawnienie wewnętrznej komunikacji – instalacja centralki i nowe połączenia telefoniczne (wicedyrektor, pedagog, świetlica, woźna, pokój nauczycielski). Zlikwidowano wiekowe już gabloty i dekoracje szkolne na korytarzach, zagrażające bezpieczeństwu dzieci. Zmieniono układ pomieszczeń – pokój pedagoga z piętra przeniesiono w pobliże wejścia do budynku. Poprawa warunków socjalnych kadry – całkowicie nowy (remont, aneks kuchenny, meble) pokój nauczycielski. Zachęcanie do JBO – efektem trzy wygrane dla szkoły projekty. Zachęcenie do nowych akcji integrujących społeczność szkolną – święto piezzonego ziemniaka, kiermasze, piknik rodzinny. Te wspólne akcje całej kadry, uczniów i ich rodziców pozwoliły wzbogacić szkołę w nową technologię – do wszystkich pomieszczeń doprowadzono linię internetową, zainstalowano projektory multimedialne, zakupiono laptopy, uzupełnia się zużyty sprzęt, nie tylko dydaktyczny. Nasz głos jest "słyszalny" (np. poprosiliśmy, aby rodzice nie przebywali przed klasami oczekując na dzieci, bo przeszkadzają w prowadzeniu lekcji, poprosiliśmy rodziców, aby nie wchodzili do szkoły, gdyż przeszkadza to w utrzymaniu porządku (zwłaszcza w porze pluchy, deszczu, śniegu).</p>

Obszar badania: W szkole lub placówce realizowane są działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki. (V/4)

W szkole realizowane są działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność. Są one adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb.

Nauczyciele wskazali przykłady działań antydyskryminacyjnych (Tab.1). Wśród dzieci nie odnotowano zachowań antydyskryminacyjnych wobec uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. W ramach profilaktyki podjęto szereg działań niwelujących niepożądane zachowania (Tab.2), np.:

- praca w zespołach wychowawczych z udziałem uczniów, rodziców, pedagoga, psychologa, dyrektora, inspektora ds.nieletnich;
- indywidualne spotkania z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów, sprawiających problemy wychowawcze;
- spotkania wszystkich rodziców, dyrektora i rodziców dzieci niepełnosprawnych;
- wspólne opracowywanie strategii zapobiegania sytuacjom kryzysowym (m.in.:spotkania, dyskusje panelowe);
- wdrożenie funkcji „pedagoga cienia” - pełniącego doraźne dyżury z uczniami sprawiającymi problemy wychowawcze;
- wzmożone, wcześniejsze dyżury przed lekcjami, w trakcie zajęć oraz dodatkowe dyżury świetlicowe od 7.30 w świetlicy pełnione przez pedagogów specjalnych, celem zapewnienia pełnego bezpieczeństwa dzieciom niepełnosprawnym;
- współpraca z Nieformalnym Stowarzyszeniem Rodziców Dzieci z Autyzmem;
- szkolenia, warsztaty dla rodziców;
- organizacja cyklu spotkań z uczniami „Porozmawiajmy o wartościach”.

W ocenie nauczycieli (wykres 2w) w tym i poprzednim roku szkolnym w szkole zdiagnozowano przejawy dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność i stan zdrowia. Uczniowie zgodnie odpowiedzieli, że na terenie szkoły nie występują zjawiska dyskryminacji, ale są osoby w klasach integracyjnych traktowane nieco inaczej ze względu na niepełnosprawność. Jednak, w opinii dzieci, wynika to z życzliwości i troski o nich. Nikt się z nich nie wyśmiewa, cyt: *"Jesteśmy uczeni wrażliwości na potrzeby osób wymagających wsparcia. Nauczyciele rozmawiają z nami o tolerancji i otwartości. W szkole wszyscy są traktowani jednakowo dobrze. Staramy się pomagać sobie nawzajem"*. Rodzice podzielają tę opinię wymieniając działania, które podejmuje szkoła w celu ograniczenia przypadków dyskryminacji (Tab.3). Dyrektor poinformował, jakie były prowadzone działania antydyskryminacyjne w tym i poprzednim roku szkolnym (Tab.4). Mimo powszechnej deklaracji całej społeczności szkolnej o podjętych działaniach antydyskryminacyjnych aż 53,8% pytanym uczniom stwierdziła, że nie uczestniczył w żadnym z tych działań (wykres 1w).

W jakich działaniach antydyskryminacyjnych uczestniczyłeś/łaś w tym lub poprzednim roku? (dyskryminacja to gorsze traktowanie kogoś ze względu na inne niż u większości: kolor skóry, religię, wygląd, stan zdrowia itp.) (B) ADUMS

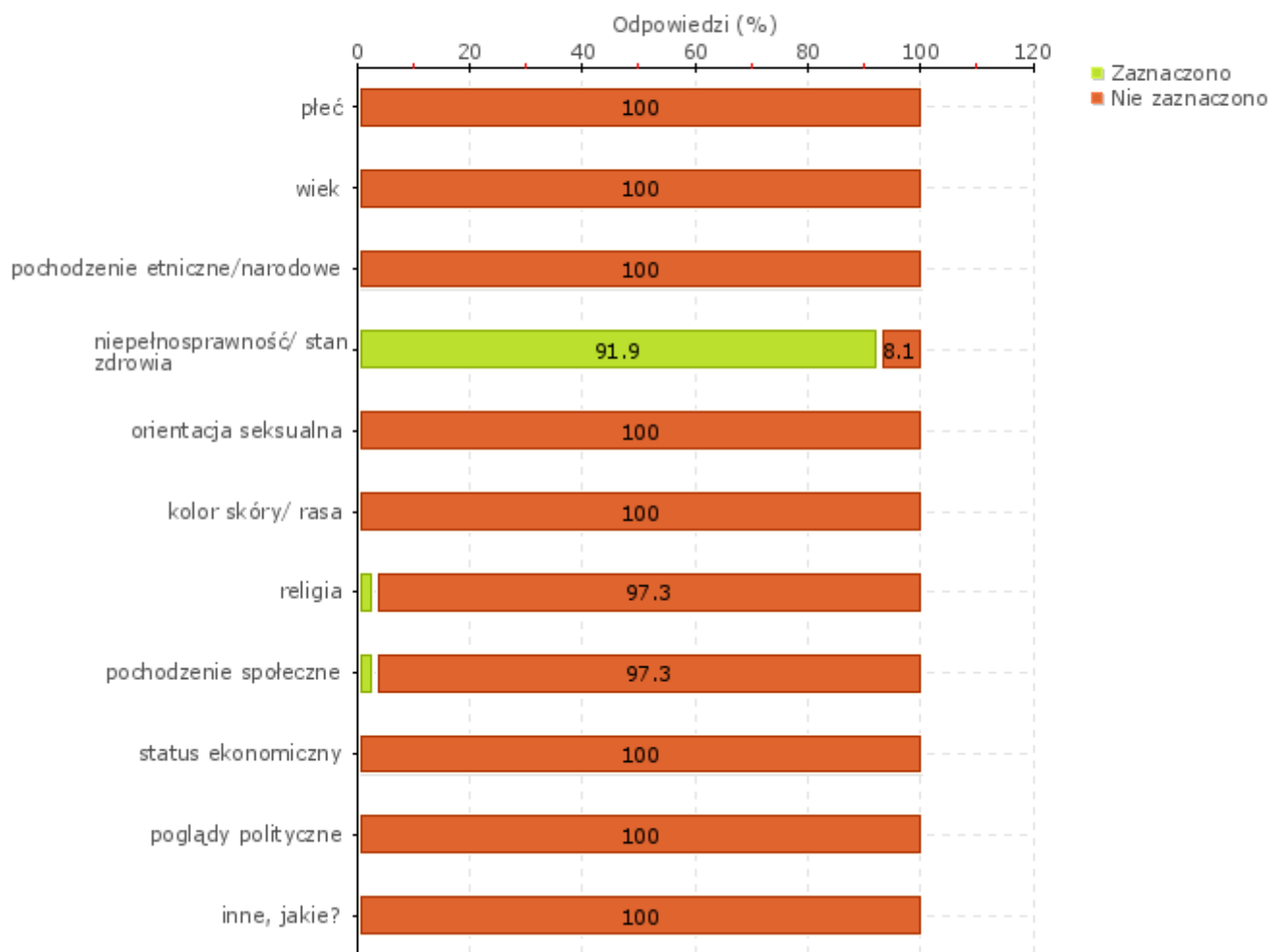
Liczebność: 26

Wykres 1w

Czy w tym i poprzednim roku szkolnym w szkole zdiagnozowano przejawy dyskryminacji ze względu na następujące przesłanki? Proszę wybrać z poniższych. (A) AN

Liczebność: 37

Wykres 2w

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Proszę wskazać przykłady działań antydyskryminacyjnych prowadzonych ze względu na zdiagnozowaną dyskryminację. (A) [WZN] (11282)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	<p>Z uwagi na specyfikę naszej szkoły - klasy integracyjne, jest to szczególnie ważny obszar naszego działania, bowiem dzieci niepełnosprawne i ich potrzeby wymagają z naszej strony stałych i systematycznych obserwacji pod kątem zachowań dyskryminacyjnych. Dlatego też podczas ewaluacji wewnętrznej dokonanej w ubiegłym roku szkolnym, świadomie wybraliśmy wymaganie nr 5 - „Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne”. Analizując jej wyniki zauważyć można było pojedyncze zachowania antydyskryminacyjne związane właśnie z niepełnosprawnością, toteż nasze działania skoncentrowane zostały głównie wokół uczniów niepełnosprawnych.</p>	<p>Podejmowane przez nas działania : – wzmożone dyżury, dodatkowe dyżury świetlicowe pedagogów specjalnych, stworzenie funkcji - "pedagog cień", stworzenie stanowiska psychologa szkolnego, współpraca z Nieformalnym Stowarzyszeniem Rodziców Dzieci z Autyzmem. – Zwiększanie poziomu wiedzy uczniów i ich rodziców nt niepełnosprawności np. autyzmu, – cykl spotkań z uczniami "Porozmawiajmy o wartościach" – Współorganizacja oraz aktywny udział w Dniach Godności Osób Niepełnosprawnych w naszym mieście - propagowanie idei Paraolimpiady, tolerancji, równości, poszanowania wszystkich ludzi. – apele z okazji Dni Tolerancji. Wybór ambasadora kultury i tolerancji w klasach - promowanie zachowań pełnych szacunku wobec drogiego człowieka, "inności", oraz jego niepełnosprawności, specyficznych potrzeb rozwojowych. – pokazanie uczniów niepełnosprawnych na forum klasy i szkoły, gazetki z ich twórczością, wymierny udział tych uczniów w spektaklach, na forum szkoły – wspólna konferencja dla Rady Pedagogicznej przygotowana przez Nieformalne Stowarzyszenie Rodziców Dzieci z Autyzmem – wspólne warsztaty – konferencje z udziałem rodziców uczniów pełnosprawnych, jak i rodziców dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych celem przybliżenia problemów niepełnosprawności i potrzeb uczniów nią dotkniętych. Podniesienie świadomości, poziomu wiedzy i tolerancji – dyskusje panelowe, praca w grupach. – Pedagogizacja rodziców, przekazywanie informacji o specjalistycznych warsztatach dla rodziców "szkoła dla Rodzica" - organizowanych przez PPP oraz OIK.</p>

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Czy w tym lub poprzednim roku szkolnym była prowadzona edukacja antydyskryminacyjna? Jakie działania były podejmowane i jakich grup uczniów dotyczyły? (B) [WZN] (11280)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi
1	<p>Edukacja antydyskryminacyjna wobec ogółu społeczności szkolnej ma szeroki zasięg o charakterze profilaktycznym. Wszystkie dzieci w procesie dydaktycznym i wychowawczym objęte są tzw. edukacją antydyskryminacyjną rozumianą jako każde świadome działanie podnoszące wiedzę, umiejętności i wpływające na postawy, które ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji i przemocy oraz wspieranie równości i różnorodności. Jest to między innymi: – szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych zgodnych z potrzebami i zainteresowaniami uczniów (zajęcia specjalistyczne: ZKK, zajęcia logopedyczne, socjoterapeutyczne, ponadto ZDW, koła zainteresowań, wolontariat), współpraca szkoły z instytucjami typu: PPP, OIK, Poradnia uzależnień, których przedstawiciele prowadzą z uczniami warsztaty dotyczące wzmacniania pozytywnych zachowań, uczenia asertywności, nieulegania presji rówieśniczej, – realizacja programów, akcji, projektów, kampanii propagujących przyjaźń, dobro, szacunek do starszych, chorych, niepełnosprawnych, promujących zdrowy styl życia (wolny od używek, uzależnień) typu: „Ambasador kultury i tolerancji”, Dni godności Osób Niepełnosprawnych, „Szkłanka mleka”, „Owoce w szkole”, „Trzymaj formę”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Dzień przeciw przemocy”, „Klub Bezpiecznego Puchatka” - certyfikat, Ogólnopolski program „Szkoła przyjazna szkole” - certyfikat, „Nie pal przy mnie proszę”, „Zanim.....” „Trzymaj formę”, „Zachowaj trzeźwy umysł” - program ogólnopolski, wojewódzki konkurs „Sznupiek radzi, jak zimą bezpiecznie się bawić” lokalna kampania: „Mamo, Tato złe słowo i brak czasu też krzywdzą” oraz „Moje zdrowie zależy od...”, „Słowa ranią bardziej niż ręka”, miejski konkurs profilaktyczny „Wolni w świecie uzależnień – używkom mówimy NIE” (zajęcie 2 miejsca), „Awantura o tytuł mistrza wiedzy o zdrowiu”, program edukacji antytytoniowej - „Nie pal przy mnie proszę”, „Razem przeciw używkom” - gry profilaktyczne i terapeutyczne przygotowane przez OIK dla uczniów klas V i VI, kampania lokalna „Chronimy dzieci – profilaktyka i przeciwdziałanie – warsztaty dla uczniów: „Wróg w grupie”, „Agresja i przemoc wśród rówieśników”, „Stop pożarom traw” - kampania[...]</p>

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie działania są podejmowane w szkole w celu ograniczenia przypadków dyskryminacji? (A)
[WZR] (11278)

Tab.3

Numer	Treść odpowiedzi
1	pogadanki z pedagogiem, na temat przemocy, uzależnień, bezpieczeństwa w czasie ferii i wakacji - spotkania z instytucjami wspierającymi szkołę - PPP, OIK, Policją, Strażą Pożarną. Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów - górnik, leśnik, strażak, policjant, pielęgniarka, fryzjer - wolontariat - wycieczki do różnych instytucji, akcje charytatywne Szlachetna paczka, WOŚP, schronisko dla zwierząt, (karma).

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie działania antydyskryminacyjne prowadzone były profilaktycznie, a jakie w odpowiedzi na zdiagnozowane problemy (w tym i poprzednim roku szkolnym)? Proszę podać odsetek (lub liczbę) uczniów uczestniczących w tych działaniach. (B) [AD] (11284)

Tab.4

Numer	Analiza
1	<p>Specyfika pracy naszej szkoły (obecność w niej dzieci z różnymi niepełnosprawnościami, z rodzin o różnym statusie materialnym i społecznym) wymaga szerszego przyjrzenia się pojęciu antydyskryminacji, stąd wszystkie dzieci w procesie dydaktycznym objęte są tzw. edukacją antydyskryminacyjną rozumianą jako każde świadome działanie podnoszące wiedzę, umiejętności i wpływające na postawy, które ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji i przemocy oraz wspieranie równości i różnorodności. We współpracy z PPP, OIK, Poradnią Uzależnień i policją organizujemy zajęcia, warsztaty o charakterze profilaktycznym, promujące tolerancję dla odmienności, uczące asertywności, radzenia sobie z presją rówieśniczą, przejawami nietolerancji rówieśniczej. W ramach zajęć obowiązkowych wykorzystujemy przykłady z literatury oraz filmów, uwrażliwiając uczniów na problemy ludzkie. Uczymy empatii poprzez udział w akcjach charytatywnych skierowanych do chorych, niepełnosprawnych i rodzin o niskim statusie społecznym (Szlachetna Paczka, WOŚP, zbiórka nakrętek). Współorganizujemy Dni Godności. Pedagog jako rzecznik praw ucznia organizuje cykliczne spotkania ze wszystkimi oddziałami poświęcone m.in. problemom dyskryminacji. Zagadnienia te występują również podczas godzin wychowawczych: prawa dziecka i człowieka, kultywowanie szacunku do starszych - spotkania z seniorami (dzień babci i dziadka) i rodzicami (Dzień Matki). Promujemy kulturę i tradycje innych krajów (Dni Unii) oraz zasady "fair play" w sporcie.</p>

W wymaganiu "Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne." w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: W szkole lub placówce, wspólnie z uczniami i rodzicami, analizuje się podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne, w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Ocenia się ich skuteczność oraz, w razie potrzeby, modyfikuje. (V/5)

W szkole podejmowane są działania wychowawcze i profilaktyczne angażujące całą społeczność szkolną. Oceniana jest ich skuteczność oraz, w razie potrzeb, modyfikacja służąca eliminacji zagrożeń oraz wzmacnianiu pożądanych zachowań uczniów.

Z informacji uzyskanej od dyrektora oraz nauczycieli wynika, iż analiza działań wychowawczych i profilaktycznych dokonywana jest przy współudziale wszystkich: uczniów, rodziców, nauczycieli, dyrektora, a także pozostałych pracowników. Raz w roku przeprowadzana jest ankieta ewaluacyjna wśród uczniów, rodziców, nauczycieli dotycząca działań zrealizowanych w ramach "Szkolnego programu profilaktyki" oraz „Szkolnego programu wychowawczego”. Z wynikami analiz zapoznawana jest Rada Pedagogiczna oraz Rada Rodziców oraz pozostali rodzice. Pozwala to zaplanować działania szkoły na kolejny rok szkolny, zgodnie z potrzebami, oczekiwaniami, z uwzględnieniem ewentualnych zagrożeń oraz propozycjami nowych rozwiązań. Spotkania odbywają się:

- w ramach zebrań rady pedagogicznej,
- w ramach spotkań zespołu wychowawczego (w miarę potrzeb);
- w ramach spotkań zespołów oddziałowych (w miarę potrzeb);
- doraźnie, jeżeli wymaga tego sytuacja (niepożądane zachowania, zagrożenia, nowe rozwiązania, uwagi uczniów, rodziców);
- w ramach spotkań z nauczycieli z rodzicami (planowo 4 razy w roku szkolnym);
- z pedagogiem szkolnym jako rzecznikiem praw ucznia;
- z wychowawcami (co miesiąc);
- w ramach wspólnych spotkań Rady Rodziców i Rady Pedagogicznej oraz dyrektora z Radą Rodziców (przynajmniej 2 razy w roku);
- w ramach zajęć z wychowawcą, spotkań SU z opiekunami SU (w miarę potrzeb);
- w wyniku czynności ewaluacji wewnętrznej.

W analizach uczestniczą nauczyciele, dyrektor szkoły, pracownicy administracji i obsługi, uczniowie i ich rodzice. Dyrektor podał przykłady wniosków oraz działań zmodyfikowanych na podstawie prowadzonych analiz (Tab.1).

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Proszę o podanie wniosków z prowadzonych analiz oraz przykładów działań wychowawczych i profilaktycznych zmodyfikowanych na ich podstawie? (C) [WD] (11289)

Tab.1

Numer	Analiza	Cytaty
1	Przykłady wniosków oraz działań zmodyfikowanych:	<p>- apele porządkowo-wychowawcze, - zmiana systemu oceniania zachowania (działanie: wprowadzenie zmiany do statutu szkoły: zastąpienie systemu punktowego na system zadaniowy), - rozszerzenie katalogu zajęć pozalekcyjnych o formy zajęć adekwatne do nowych potrzeb, - imprezy integrujące środowisko lokalne (25 ton jabłek, święto pieczonego ziemniaka, pikniki), - zwiększenie działań na rzecz samorządności, poczucia własnej wartości i tożsamości (działanie: dodanie do kalendarza szkolnego imprez: Mini Playback Show, Mam talent, dzień postaci bajkowych, andrzejki, mikołajki, karnawał organizacja "skrzynki pomysłów"), - wprowadzenie nowych rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa uczniów, dobrego i przyjaznego klimatu szkoły (działania: zmiana procedury kontaktów z rodzicami, obowiązek zgłaszania nieobecności dziecka w danym dniu: osobiście lub telefonicznie - dodatkowy etat – psychologa - pedagog-cień - współpraca z Nieformalnym Stowarzyszeniem Rodziców Dzieci z Autyzmem, - pozyskanie funduszy na imprezę integrującą społeczność lokalną.</p>

Wymaganie:

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Szkoła diagnozuje możliwości i potrzeby uczniów. Rozpoznanie prowadzą nauczyciele na podstawie analizy dokumentów rekrutacyjnych, orzeczeń i opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, rozmów z uczniami i rodzicami oraz specjalistami pracującymi z dziećmi. Zgodnie z diagnozą organizowane są różne formy pomocy i wsparcia, którymi objęto każdego ucznia. Należą do nich zarówno zajęcia dla uczniów ze zdiagnozowanymi problemami i trudnościami w uczeniu się, problemami zdrowotnymi, jak też dla uczniów o wyższym potencjale edukacyjnym. Są to zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, koła zainteresowań, zajęcia specjalistyczne, w tym rewalidacyjne oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczna. W szkole są tworzone warunki do odniesienia sukcesu edukacyjnego przez każdego ucznia, na miarę jego możliwości. Nauczyciele uwzględniają w procesie edukacji indywidualizację procesu nauczania w odniesieniu do każdego ucznia, stosując różnorodne metody i formy pracy zgodne z potrzebami, a także wynikające ze specyficznych trudności w uczeniu się. Szkoła udziela adekwatnego wsparcia wszystkim uczniom potrzebującym pomocy ze względu na sytuację społeczną i rodzinną. Uczniowie i rodzice wyrazili pozytywną opinię na temat otrzymywanego w szkole wsparcia.

Obszar badania: W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia. (VI/1)

Szkoła diagnozuje poprzez różnorodne działania potrzeby uczniów. Rozpoznanie prowadzą nauczyciele na podstawie analizy dokumentów rekrutacyjnych, orzeczeń i opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, rozmów z uczniami i rodzicami, a także ze specjalistami pracującymi z dziećmi. Zgodnie z diagnozą organizowane są różne formy pomocy i wsparcia. Szkoła objęła każdego ucznia odpowiednimi działaniami. Należą do nich zajęcia dodatkowe i specjalistyczne oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

W szkole, zgodnie z informacją dyrektora, są diagnozowane potrzeby wszystkich uczniów w celu udzielenia każdemu z nich odpowiedniego wsparcia w rozwoju zgodnie z indywidualnymi potrzebami. Diagnozy dokonują nauczyciele przedmiotów, wychowawcy oddziałowi, pedagog szkolny, psycholog, których wspierają wychowawcy świetlicy, nauczyciel bibliotekarz, higienistka szkolna oraz specjaliści pomocy

psychologiczno-pedagogicznej. Około 1/3 uczniów szkoły posiada orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na różne problemy zdrowotne i rozwojowe. Diagnozując sytuację społeczną uczniów szkoła kontaktuje się z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Jaworznie, kuratorami sądowymi, asystentami rodziny, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, sądem rodzinnym, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Jaworznie.

Zgodnie z rozpoznaniem, w szkole zorganizowano zajęcia:

- korekcyjno-kompensacyjne,
- logopedyczne,
- socjoterapeutyczne,
- stymulacji audiopsycholingwistycznej metodą Alfreda Tomatisa,
- EEG biofeedback,
- rehabilitacji,
- terapii SI.,
- z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- pomoc materialną i rzeczową,
- rewalidacyjne.

Pomocą psychologiczno-pedagogiczną objęci zostali wszyscy uczniowie, zarówno posiadający opinie i orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej, jak też uczniowie na podstawie własnych obserwacji prowadzonych przez nauczycieli na bieżąco.

W szkole rozpoznawana jest sytuacja społeczna uczniów we współpracy z instytucjami świadczącymi pomoc rodzinie i potrzebującym.

Opinię dyrektora potwierdzili w badaniu ankietowym nauczyciele (Wykres 1w), wskazując stosowane przez nich sposoby rozpoznawania potrzeb uczniów, wśród których wymienili:

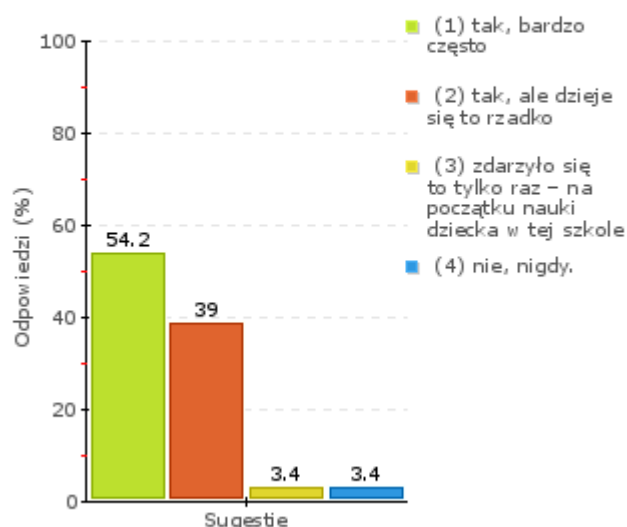
- rozmowy z uczniami i rodzicami,
- obserwacje zachowania uczniów,
- wymianę informacji wśród nauczycieli.
- analizę dokumentacji rekrutacyjnej, w tym zaświadczeń lekarskich, opinii i orzeczeń wydanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną,
- stałe monitorowanie osiągnięć uczniów,
- pozyskiwanie informacji od specjalistów pracujących z dzieckiem i jego rodziną,
- prowadzenie badań ankietowych wśród uczniów i rodziców.

Większość ankietowanych rodziców (56/60) jest zdania, że nauczyciele rozmawiają z nimi o potrzebach i możliwościach ich dziecka (Wykres 1j).

Większość ankietowanych uczniów wskazała (19/26), że nauczyciele rozmawiają z nimi o trudnościach w nauce (Wykres 2j), również większość (18/26), że rozmawiają z nimi o ich zainteresowaniach (Wykres 3j), ale niepokoi fakt, że mniej niż połowa uczniów wskazała (11/26), że rozmawiają o sposobach, w jaki uczniowie lubią się uczyć (Wykres 4j).

Czy nauczyciele rozmawiają z Panią/Panem o potrzebach i możliwościach Pani/Pana dziecka? (A2) AR

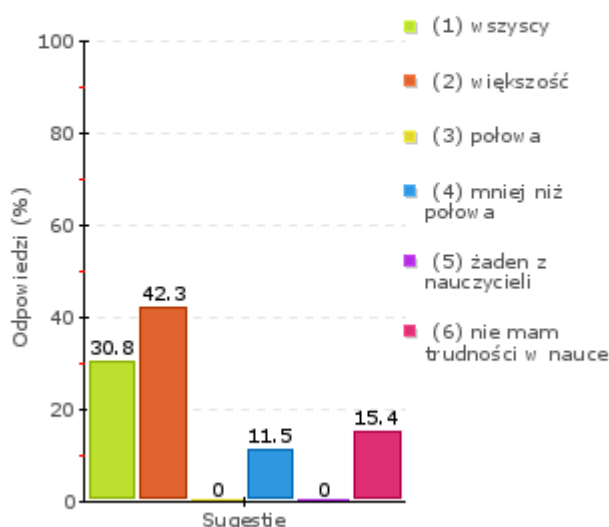
Liczebność: 59

Wykres 1j

Nauczyciele rozmawiają ze mną o moich trudnościach w nauce. (A2) ADUMS

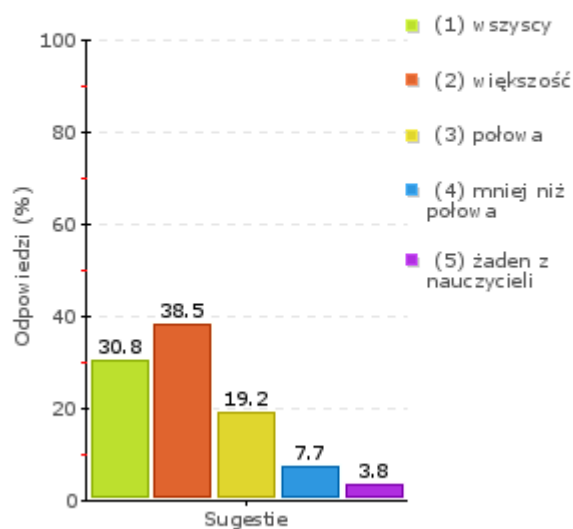
Liczebność: 26

Wykres 2j

Nauczyciele rozmawiają ze mną o moich zainteresowaniach. (A2) ADUMS

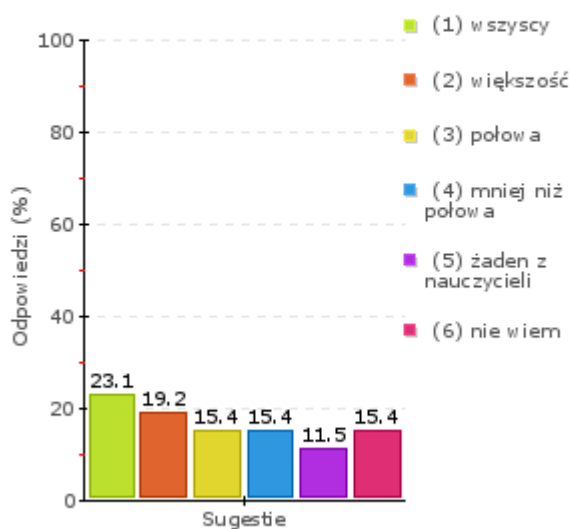
Liczebność: 26

Wykres 3j

Nauczyciele rozmawiają ze mną o tym, w jaki sposób lubię się uczyć. (A2) ADUMS

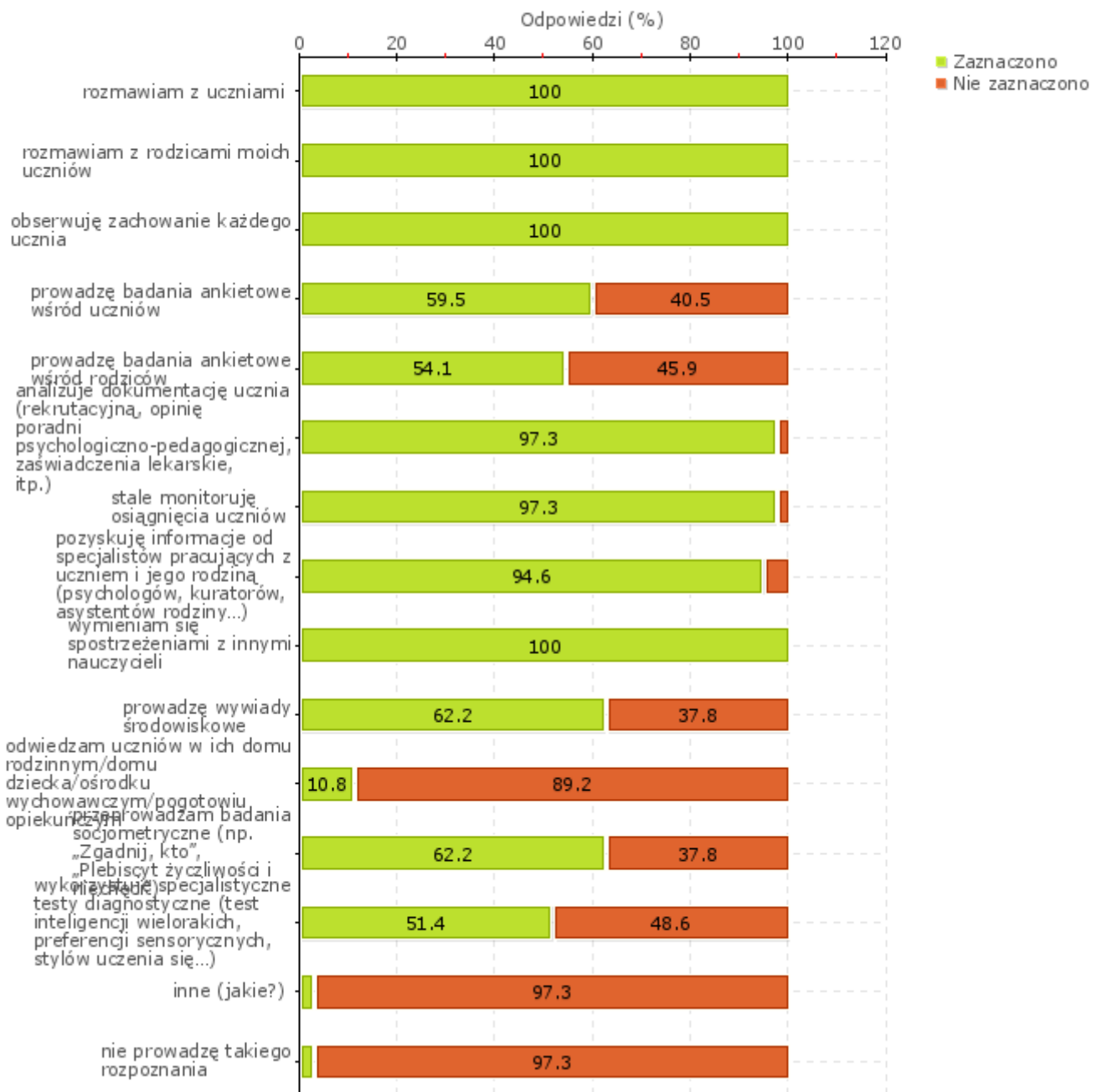
Liczebność: 26

Wykres 4j

Jak rozpoznaje Pan/Pani indywidualne potrzeby, możliwości, sposoby uczenia się, sytuację społeczną każdego ucznia? (A1) AN

Liczebność: 37

Wykres 1w

Obszar badania: Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia. (VI/2)

Wśród działań wynikających z rozpoznanych potrzeb uczniów są zarówno zajęcia dla uczniów ze zdiagnozowanymi problemami, w tym wynikające z orzeczeń i opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, jak też dla uczniów o wyższym potencjale edukacyjnym.

W szkole, według opinii dyrektora przedstawionej w wywiadzie, uczniowie potrzebują wsparcia ze względu na:

- problemy zdrowotne, w tym choroby przewlekłe (cukrzyca) i niepełnosprawność,
- niedostosowanie społeczne lub zagrożenie nim,
- specyficzne trudności w uczeniu się,
- zaburzenia komunikacji językowej,
- sytuacje traumatyczne,
- trudności adaptacyjne uczniów powracających z zagranicy,
- problemy emocjonalne wynikające z sytuacji rodzinnej,
- szczególne uzdolnienia.

Nauczyciele (wywiad) uważają, że w procesie edukacyjnym ważne jest wykorzystywanie pozytywnych emocji uczniów i rozwijanie samoakceptacji, w celu budowania pozytywnego wizerunku samego siebie, a tym samym podnoszenia poczucia własnej wartości. Wśród podjętych działań służących temu celowi wskazali (wywiad i ankieta):

- dodatkowe zajęcia rozwijające zainteresowania i pasje uczniów,
- zajęcia specjalistyczne dla dzieci o specyficznych potrzebach edukacyjnych, umożliwiające wyrównywanie szans,
- odpowiedni dobór metod, form pracy i środków dydaktycznych oparty na idei inteligencji wielorakich Howarda Gardnera, a także dostosowanych do możliwości psychofizycznych dzieci i wzorca poznawczego,
- ściśle stosowanie się do zaleceń wynikających z opinii i orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, socjoterapia, rewalidacja, rehabilitacja,
- stałą wzmoczoną pracę zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej opartą na systematycznej obserwacji zachowania uczniów i analizie osiągnięć,
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w postaci specjalistycznych zajęć wynikających z aktualnych potrzeb i problemów dzieci, np. zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, logopedia, neurologopedia, zajęcia terapeutyczne i profilaktyczne prowadzone z pedagogiem szkolnym,
- konsultacje indywidualne,

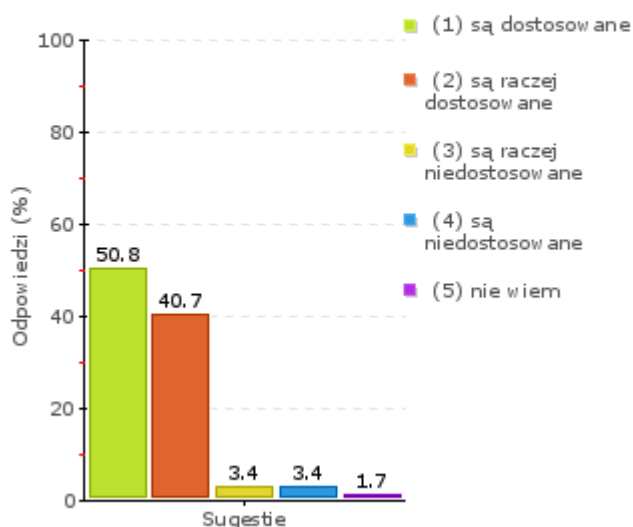
- wskazywanie uczniom odpowiedniej literatury,
- rozmowy z uczniami w przypadku zauważenia problemów,
- podjęcie współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i innymi instytucjami udzielającymi pomocy.

Zgodnie z informacją dyrektora, prawie wszyscy uczniowie szkoły uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych, z wyjątkiem nielicznej grupy (w ciągu ostatnich trzech lat od 6 - 10 %). Najczęściej są to uczniowie realizujący swoje zainteresowania i pasje poza szkołą, takie jak gimnastyka artystyczna, taniec towarzyski, piłka nożna, siatkówka, sporty walki, szachy, jeździectwo, pływanie, szkoła muzyczna, Teatr Sztuk w Jaworznie, lub dzieci mieszkające w znacznej odległości od szkoły.

Uczniowie i rodzice przedstawili pozytywną opinię na temat możliwości rozwijania zainteresowań i przydatności zajęć pozalekcyjnych. Prawie wszyscy rodzice (55/60), byli zdania, że zajęcia pozalekcyjne organizowane w szkole są dostosowane do potrzeb ich dziecka (Wykres 1j). Podobnie jak rodzice, prawie wszyscy uczniowie (23/26) wskazali, że w szkole są zajęcia pozalekcyjne, które ich interesują (Wykres 2j), a plan lekcji jest tak ułożony, że mogą w nich uczestniczyć (Wykres 3j). Większość uczniów (20/26) była zdania, że zajęcia pozalekcyjne są im potrzebne (Wykres 4j).

W jakim stopniu zajęcia pozalekcyjne w szkole są dostosowane do potrzeb Pani/Pana dziecka? (A2) AR

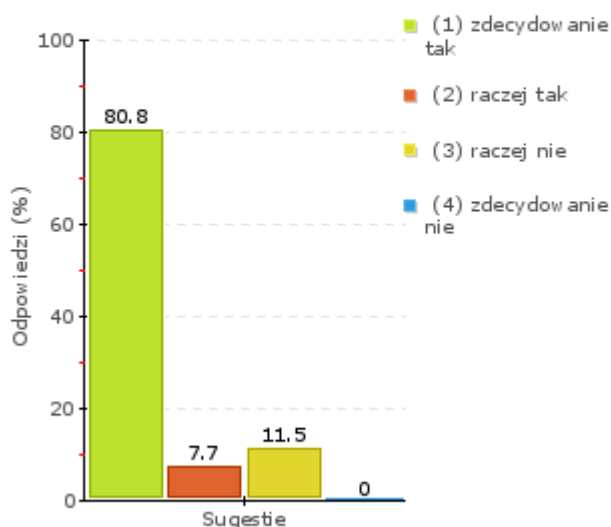
Liczebność: 59

Wykres 1j

W mojej szkole są zajęcia pozalekcyjne, które mnie interesują. (A2) ADUMS

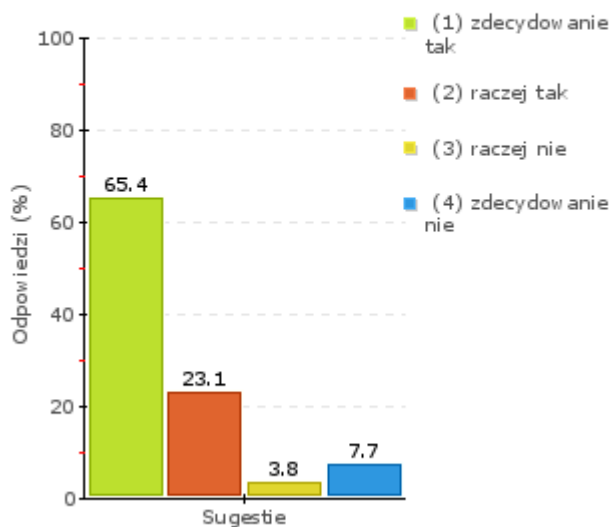
Liczebność: 26

Wykres 2j

Plan lekcji (i dojazdów) jest ułożony tak, że mogą uczestniczyć we wszystkich zajęciach pozalekcyjnych, które mnie interesują i/lub są mi potrzebne. (A2) ADUMS

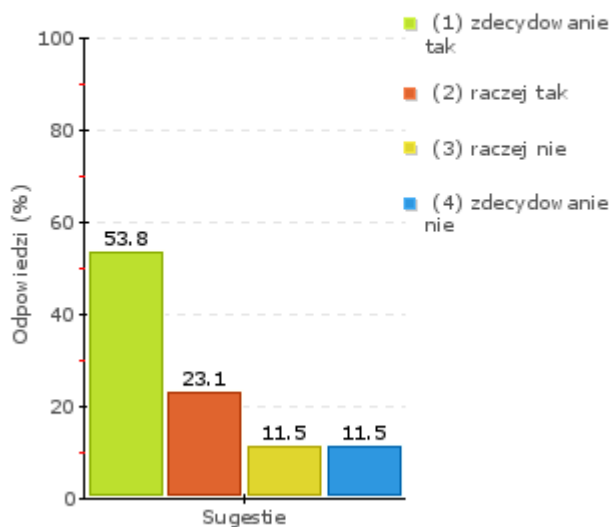
Liczebność: 26

Wykres 3j

W mojej szkole są zajęcia pozalekcyjne, które są mi potrzebne (nawet, jeśli nie zawsze mam ochotę na nie uczęszczać). (A2) ADUMS

Liczebność: 26

Wykres 4j

W wymaganiu "Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji." w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji w odniesieniu do każdego ucznia. (VI/3)

W szkole są tworzone warunki do odniesienia sukcesu edukacyjnego przez każdego ucznia. W tym celu nauczyciele stosują indywidualizację procesu edukacji w odniesieniu do każdego ucznia, poprzez dobór metod i form pracy zgodnych z potrzebami uczniów i realizowanych treści, a także specyficznych trudności w uczeniu się.

Ankietowani nauczyciele wśród wskazanych sposobów indywidualizacji pracy z uczniami najczęściej wskazywali:

- stwarzanie możliwości odniesienia sukcesu każdemu uczniowi,
- uwzględnianie indywidualnych potrzeb i możliwości w tym, zróżnicowanego tempa pracy, uzdolnień i zainteresowań,
- uwzględnianie zaleceń zawartych w orzeczeniach i opiniach poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- indywidualne wspomaganie podczas wykonywania zadań na lekcji, w razie potrzeby,
- stosowanie różnych strategii motywowania i wyzwiania aktywności uczniów,

- uwzględnianie czynników wewnętrznych (emocje, nastrój, zmęczenie), mających wpływ na stopień zaangażowania się ucznia w działania,
- udzielanie kształtującej informacji zwrotnej każdemu uczniowi, na temat jego sukcesów i trudności,
- monitorowanie nabywania wiedzy przez każdego ucznia poprzez obserwację, w celu zastosowania odpowiednich środków umożliwiających uczniom odniesienie sukcesu,
- różnicowanie stopnia trudności zadań,
- różnicowanie kryteriów oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- stosowanie preferowanych form pracy z uczniami o specyficznych trudnościach w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dysortografia).

Podczas wszystkich obserwowanych zajęć zauważono monitorowanie przez nauczycieli nabywania wiedzy przez uczniów oraz indywidualizowanie pracy z uczniami, poprzez:

- zróżnicowane metody, formy pracy, środki dydaktyczne, uwzględniając zróżnicowane style uczenia się uczniów,
- zróżnicowane tempo pracy, w zależności od indywidualnych możliwości,
- indywidualne wspomaganie uczniów podczas wykonywania zadań na lekcji,
- tworzenie okazji do odniesienia sukcesu (na miarę możliwości),
- różne sposoby sprawdzania wiedzy i umiejętności,
- różne sposoby motywowania uczniów do aktywności na lekcji,
- udzielanie kształtującej informacji zwrotnej po wykonaniu zadania, udzieleniu odpowiedzi.

Obszar badania: Szkoła lub placówka pomaga przezwyciężyć trudności ucznia wynikające z jego sytuacji społecznej. (VI/4)

Szkoła udziela adekwatnego wsparcia wszystkim uczniom potrzebującym pomocy, zgodnie z ich indywidualną sytuacją społeczną.

Wszyscy respondenci w wywiadach - rodzice, partnerzy, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji różnorodnych zadań i nauczyciele byli zgodni, że szkoła udziela uczniom odpowiedniego wsparcia, zgodnego z potrzebami. Podejmowane działania dotyczą zarówno pomocy materialnej, rzeczowej, wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, jak też zapewnienia opieki po zajęciach lekcyjnych w świetlicy, gdzie uczniowie mogą odrobić pracę domową pod kierunkiem nauczyciela i rozwijać swoje zainteresowania.

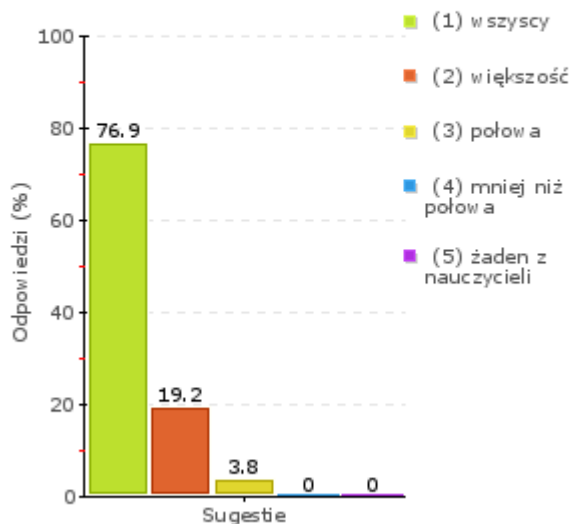
Obszar badania: W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom. (VI/5)

Uczniowie i rodzice wyrazili pozytywną opinię na temat otrzymywanego w szkole wsparcia.

Nauczyciele wierzą w możliwości uczniów i okazują im, że mogą nauczyć się nawet trudnych rzeczy, zdaniem prawie wszystkich (25/26) ankietowanych uczniów (Wykres 1j). W przypadku problemów, uczniowie mogą liczyć (24/26 wskazań) na pomoc pedagogów (Wykres 2j). Większość uczniów (24/27) w dniu ankietowania wskazała, że czuli na lekcjach, iż nauczyciele wierzą w ich możliwości (Wykres 3j). Większość ankietowanych rodziców zaznaczyła, (Wykres 4j, 5j), że mogą liczyć, w przypadku problemów, na pomoc i wsparcie: nauczycieli uczących ich dziecko (53/60), wychowawcy (56/60).

Nauczyciele wierzą w moje możliwości np. że mogę nauczyć się nawet trudnych rzeczy). ADUMS

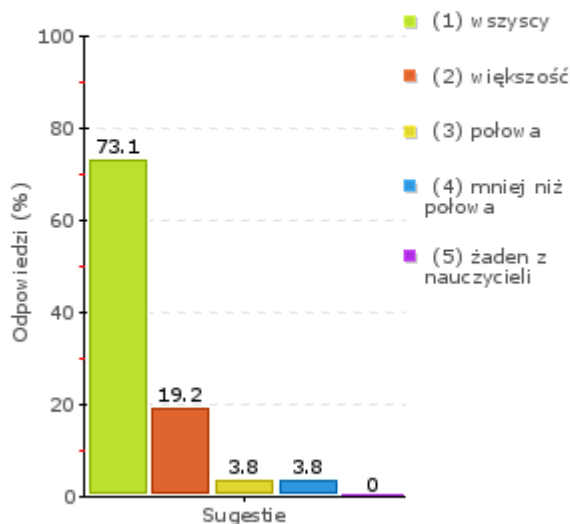
Liczebność: 26

Wykres 1j

Nauczyciele służą mi pomocą, kiedy tego potrzebuję. ADUMS

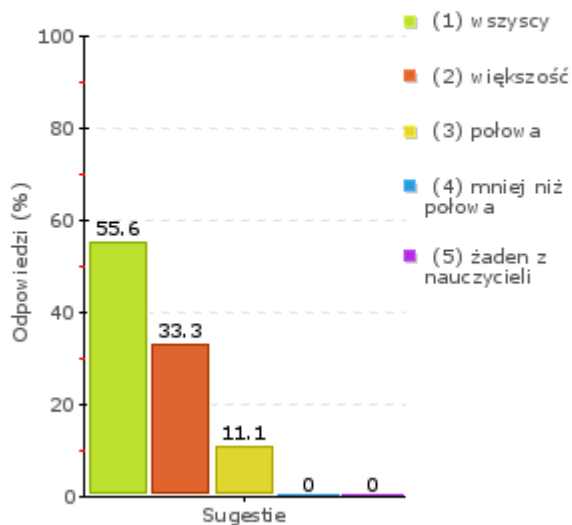
Liczebność: 26

Wykres 2j

Dzisiaj na lekcjach czułem, że nauczyciele wierzą w moje możliwości. ADUMD

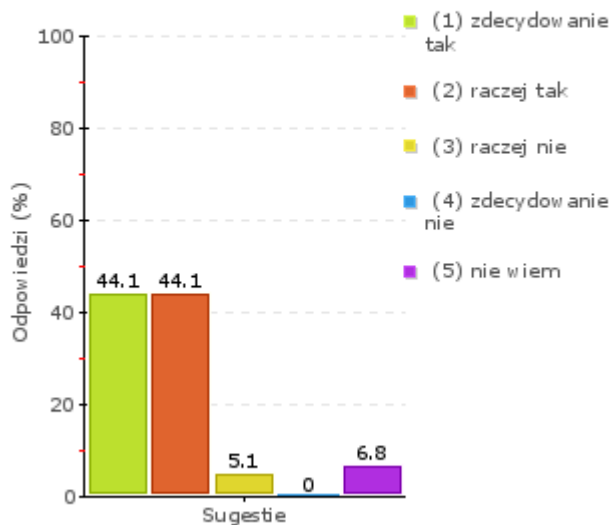
Liczebność: 27

Wykres 3j

Nauczyciele uczący moje dziecko, służą mu radą i wsparciem w sytuacjach trudnych. AR

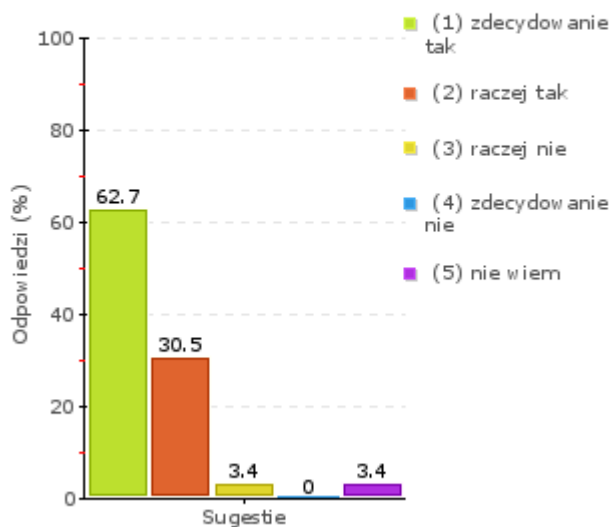
Liczebność: 59

Wykres 4j

Wychowawca mojego dziecka służy mi radą i wsparciem w sytuacjach trudnych. AR

Liczebność: 59

Wykres 5j

Raport sporządzili

- Iwona Malewska-Drożdż
- Agata Andruszkiewicz

Kurator Oświaty:

.....

Data sporządzenia raportu:

28.02.2017